

Исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) үйымының пруденциялық нормативтерінің және сақталуға міндепті өзге де нормалар мен лимиттердің нормативтік мәндерін және оларды есептеу әдістемелерін, исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) үйымдары, исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) үйымдарының еншілес үйымдары сатып алатын занды тұлғалардың акцияларына (жарғылық капиталдағы қатысу үлестеріне) қойылатын талаптарды, сондай-ақ исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) үйымдары сатып алатын қаржы құралдарының (акциялар мен жарғылық капиталына қатысу үлестерін қоспағанда) тізбесін белгілеу туралы

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2019 жылғы 31 қаңтардағы № 14 қаулысы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2019 жылғы 12 ақпанда № 18293 болып тіркелді.

Ескерту. Қаулының тақырыбы жаңа редакцияда – ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 28.11.2019 № 214 (01.01.2020 бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

"Сақтандыру қызметі туралы" 2000 жылғы 18 желтоқсандағы, "Қаржы нарығы мен қаржы үйымдарын мемлекеттік реттеу, бақылау және қадағалау туралы" 2003 жылғы 4 шілдедегі және "Мемлекеттік статистика туралы" 2010 жылғы 19 наурыздағы Қазақстан Республикасының зандарына сәйкес Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:

1. Мыналар:

1) осы қаулыға 1-қосымшаға сәйкес Исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) үйымының пруденциялық нормативтерінің және сақталуға міндепті өзге де нормалар мен лимиттердің нормативтік мәндерін және оларды есептеу әдістемелері;

2) алып тасталды – ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 28.11.2019 № 214 (01.01.2020 бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

3) алып тасталды – ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 28.11.2019 № 214 (01.01.2020 бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

4) осы қаулыға 4-қосымшаға сәйкес Исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) үйымдары, исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) үйымдарының еншілес үйымдары сатып алатын занды тұлғалардың акцияларына (жарғылық капиталдағы қатысу үлестеріне) қойылатын талаптар;

5) осы қаулыға 5-қосымшаға сәйкес Исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) үйымдары сатып алатын қаржы құралдарының (акциялар мен жарғылық капиталына қатысу үлестерін қоспағанда) тізбесі белгіленсін.

Ескерту. 1-тармаққа өзгеріс енгізілді – ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 28.11.2019 № 214 (01.01.2020 бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

2. Мына:

1) "Исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) үйымының нормативтік мәндері мен пруденциялық нормативтерді есептеу әдістемесін және сақталуы міндettі өзге де нормалар мен лимиттерді белгілеу жөніндегі нұсқаулықты бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2015 жылғы 27 мамырдағы № 95 қаулысының (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізлімінде № 11751 болып тіркелген, 2015 жылғы 14 тамызда "Әділет" ақпараттық-құқықтық жүйесінде жарияланған);

2) "Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне сақтандыру қызметін реттеу мәселелері бойынша өзгерістер енгізу туралы" Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2016 жылғы 30 мамырдағы № 127 қаулысымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізлімінде № 14277 болып тіркелген, 2016 жылғы 24 қазанда "Әділет" ақпараттық-құқықтық жүйесінде жарияланды) бекітілген, өзгерістер енгізілетін Қазақстан Республикасының өзгерістер енгізілетін сақтандыру қызметін реттеу мәселелері бойынша нормативтік құқықтық актілерінің тізбесінің 25-тармағының күші жойылды деп танылсын.

3. Қаржы нарығының әдіснамасы департаменті (Сәлімбаев Д.Н.) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) Заң департаментімен (Сәрсенова Н.В.) бірлесіп осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы қаулы мемлекеттік тіркелген күннен бастап күнтізбелік он күн ішінде оны қазақ және орыс тілдерінде "Республикалық құқықтық ақпарат орталығы" шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкінде ресми жариялау және енгізу үшін жіберуді;

3) осы қаулыны ресми жарияланғаннан кейін оны Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ресми интернет-ресурсына орналастыруды;

4) осы қаулы мемлекеттік тіркелгеннен кейін он жұмыс күні ішінде Заң департаментіне осы қаулының осы тармағының 2), 3) тармақшаларында және 4-тармағында көзделген іс-шаралардың орындалуы туралы мәліметтерді ұсынуды қамтамасыз етсін.

4. Қаржылық қызметтерді тұтынушылардың құқықтарын қорғау және сыртқы коммуникациялар басқармасы (Терентьев А.Л.) осы қаулы мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде оның көшірмесін мерзімді баспасөз басылымдарында ресми жариялауға жіберуді қамтамасыз етсін.

5. Осы қаулының орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Төрағасының орынбасары О.А. Смоляковқа жүктелсін.

6. Осы қаулы алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

"КЕЛІСІЛДІ"

Қазақстан Республикасы

Ұлттық экономика министрлігінің

Статистика комитеті

2018 жылғы "___"

Қазақстан Республикасы

Ұлттық Банкі Басқармасының

2019 жылғы 31 қаңтардағы

№ 14 қаулысына

1-қосымша

Исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының пруденциялық нормативтерінің және сақталуға міндettі өзге де нормалар мен лимиттердің нормативтік мәндері және оларды есептеу әдістемелері

1-тaraу. Жалпы ережелер

1. Осы Исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының пруденциялық нормативтерінің және сақталуға міндettі өзге де нормалар мен лимиттердің нормативтік мәндері және оларды есептеу әдістемесі (бұдан әрі – Нормативтер) "Сақтандыру қызметі туралы" 2000 жылғы 18 желтоқсандағы (бұдан әрі – Заң), "Қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын мемлекеттік реттеу, бақылау және қадағалау туралы" 2003 жылғы 4 шілдедегі Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес әзірленді және исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының және сақтандыру тобының пруденциялық нормативтерінің және сақталуға міндettі өзге де нормалар мен лимиттердің нормативтік мәндерін және оларды есептеу әдістемесін белгілейді.

2. Исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы үшін қаржылық есептілік негізінде есептелетін нормативтік мәндер Заңның 46-бабына сәйкес белгіленеді.

3. Исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарына арналған пруденциялық нормативтер және сақталуға міндettі өзге де нормалар мен лимиттер:

жарғылық капиталдың ең төменгі мөлшерін;

төлем қабілеттілігі маржасының жеткіліктілік нормативін;

өтімділігі жоғары активтердің жеткіліктілігі нормативін;

активтерді әртаратандыру нормативтерін;

исламдық сақтандыру, исламдық қайта сақтандыру, исламдық қоса сақтандыру (исламдық бірлесіп сақтандыру) шарты (шарттары) бойынша исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының меншікті ұстап қалуының мөлшерін есептеуді қамтиды.

Исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары үшін қосымша пруденциялық нормативтер:

Күтілмеген тәуекелдердің резервін;

тұрақтандыру резервін қамтиды.

Исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы төлем қабілеттілігі маржасының жеткіліктілік нормативінің, өтімділігі жоғары активтердің жеткіліктілігі нормативінің, активтерді әртараптандыру нормативтерінің күнделікті сақталуын қамтамасыз етеді.

Ескерту. 3-тармаққа өзгеріс енгізілді- ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 10.09.2019 № 151 (01.01.2020 бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

4. Нормативтердің мақсаттары үшін:

исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының исламдық сақтандыру шарттары бойынша қабылданған сақтандыру сыйлықақысы болып исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы басқаруды жүзеге асыратын исламдық сақтандыру қорындағы сақтандыру сыйлықақысы танылады;

исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының исламдық сақтандыру шарттарының есебінен қалыптастырылған сақтандыру резерві болып исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы басқаруды жүзеге асыратын исламдық сақтандыру қорындағы сақтандыру резерві танылады;

исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының активі болып исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы басқаруды жүзеге асыратын исламдық сақтандыру қорынан төленетін сақтандыру төлемі танылады;

исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының активі болып исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы басқаруды жүзеге асыратын исламдық сақтандыру қорындағы активтер (қаражат) танылады;

исламдық қайта сақтандырушуылардан алынуға тиіс сома болып исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы басқаруды жүзеге асыратын исламдық сақтандыру қорында қалыптастырылатын, қайта сақтандырушуылардан алынуға тиіс сома танылады;

исламдық қайта сақтандыру активі болып исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы басқаруды жүзеге асыратын исламдық сақтандыру қорындағы қайта сақтандыру активі танылады.

2-тарау. Исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының жарғылық капиталының ең төменгі мөлшері

5. Жаңадан құрылышп отырған исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы үшін исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) қызметін жүзеге асыру құқығына лицензия алған кезде жарғылық капиталының ең төменгі мөлшері Нормативтерге 1-қосымшаға сәйкес Исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының жарғылық капиталының ең төменгі мөлшеріне сәйкес белгіленеді.

6. Жарғылық капиталдың ең төменгі мөлшерін есептеу мақсаты үшін тиісті қаржы жылына респубикалық бюджет туралы занда белгіленген, исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымын құру күніндегі айлық есептік көрсеткіштің мөлшері пайдаланылады.

3-тарау. Төлем қабілеттілігі маржасының жеткіліктілік нормативі

1-параграф. Төлем қабілеттілігі маржасының жеткіліктілік нормативін есептеу

7. Төлем қабілеттілігі маржасының жеткіліктілік нормативі төлем қабілеттілігінің нақты маржасының төлем қабілеттілігі маржасының ең төменгі мөлшеріне қатаинасы ретінде мынадай формула бойынша есептеледі:

$$\frac{НТК}{НТМ} = \frac{1}{TME} > 1, \text{ мұндағы:}$$

НТМ – төлем қабілеттілігі маржасының жеткіліктілік нормативі;

НТК – төлем қабілеттілігінің нақты маржасы;

TME – төлем қабілеттілігі маржасының ең төменгі мөлшері.

Исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының төлем қабілеттілігі маржасының жеткіліктілік нормативі кемінде 1 (бір) болады.

8. Төлем қабілеттілігі маржасының ең төменгі мөлшері Нормативтердің осы тарауының 2 және 3-параграфтарына сәйкес есептеледі. Егер төлем қабілеттілігі маржасының есептелген ең төменгі мөлшерінің шамасы кепілдік беру қорының Нормативтердің осы тарауының 4-параграфында белгіленген ең төменгі мөлшерінен төмен болса, онда төлем қабілеттілігі маржасының ең төменгі мөлшері кепілдік беру қорының ең төменгі мөлшеріне тең шаманы құрайды.

9. Исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының төлем қабілеттілігі маржасының ең төменгі мөлшері Нормативтерге 3-қосымшаға сәйкес Төлем қабілеттілігі маржасының ең төменгі мөлшерін ұлғайту кестесі бойынша төлем қабілеттілігі маржасының ең төменгі мөлшерінің ұлғаю сомасына сәйкес исламдық қайта сақтандырушының рейтингтік бағасына немесе Қазақстан Республикасының резиденті - қайта сақтандыру ұйымының төлем қабілеттілігі маржасының жеткіліктілік нормативінің мәніне байланысты, қолданыстағы исламдық қайта сақтандыру шарттары бойынша Қазақстан Республикасының резиденттері және бейрезиденттері - исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарына қайта сақтандыруға берілетін (берілген) міндеттемелер сомасына ұлғаяды.

Ескерту. 9-тармақ жаңа редакцияда - КР Ұлттық Банкі Басқармасының 28.11.2019 № 214 (01.01.2020 бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

10. Standard & Poor's агенттігінің рейтингтік бағаларынан басқа қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау мен қадағалау жөніндегі уәкілетті орган (бұдан әрі – уәкілетті орган) Moody's Investors Service, Fitch, A.M. Best және Morningstar агенттіктерінің де, сондай-ақ олардың еншілес рейтингтік ұйымдарының (бұдан әрі – басқа рейтингтік агенттіктер) рейтингтік бағаларын таниды.

A.M. Best агенттігінің рейтингтік бағалары исламдық қайта сақтандыруышының рейтингтік бағасын мойындау мақсатында ғана пайдаланылады.

Morningstar рейтингтік агенттігінің рейтингтік бағалары Exchange Traded Funds (ETF), Exchange traded commodities (ETC), Exchange Traded Notes (ETN) пайларын бағалау мақсатында ғана пайдаланылады.

Нормативтердің мақсаттары үшін Нормативтерге 2-қосымшаға сәйкес ұзақ мерзімді рейтингтердің салыстырмалы кестесіне сәйкес ұзақ мерзімді кредиттік рейтингтер, исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының қаржылық орнықтылығының рейтингтері немесе оларға сәйкес келетін рейтингтер пайдаланылады.

2-параграф. "Жалпы сақтандыру" саласы бойынша исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) қызметін жүзеге асыратын исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы және қайта сақтандыруды қызметінің ерекше түрі ретінде жүзеге асыратын исламдық сақтандыру ұйымы үшін төлем қабілеттілігі маржасының ең төменгі мөлшерін есептеу

11. "Жалпы сақтандыру" саласы бойынша сақтандыру қызметін жүзеге асыратын исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы және қайта сақтандыруды қызметінің ерекше түрі ретінде жүзеге асыратын исламдық қайта сақтандыру ұйымы үшін төлем қабілеттілігі маржасының ең төменгі мөлшері Нормативтердің 12 және 13-тармақтарында көрсетілген әдістерді пайдалана отырып есептелген шамалардың бірінің ең жоғары мәніне тең шаманы білдіреді.

12. Төлем қабілеттілігі маржасының ең төменгі мөлшерін "сыйлықақылар әдісін" пайдалана отырып есептеу тәртібі:

1) есептеу алдыңғы қаржы жылында исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша қабылданған жиынтық сақтандыру сыйлықақыларының немесе алдыңғы қаржы жылындағы жиынтық еңбек сінірілген сақтандыру сыйлықақыларының сомасын негізінде жүзеге асырылады, оның ішінен есептеу үшін ең жоғары шама алынады;

2) исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының "көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру" сыныбы бойынша қабылданған жиынтық сақтандыру сыйлықақыларының (жиынтық еңбек сінірілген сыйлықақыларының) сомасы 50 (елу) пайызға ұлғаюға тиіс;

3) исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы "қызметкер еңбек (қызметтік) міндеттерін атқарған кезде оны жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру" сыныбы

бойынша қабылдаған жиынтық сақтандыру сыйлықақыларының (жиынтық еңбек сінірлген сыйлықақыларының) сомасы 50 (елу) пайызға ұлғаюға тиіс;

4) осы тармақтың 1), 2) және 3) тармақшаларына сәйкес есептелген жиынтық сақтандыру сыйлықақыларының (жиынтық еңбек сінірлген сыйлықақыларының) сомасы исламдық сақтандыру қорын басқарғаны үшін Заңның 36-3-бабында белгіленген исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымына сыйақы төлеу бойынша шығыстар сомасына, сондай-ақ корпоративтік табыс салығының сомасына азаяды;

5) осы тармақтың 1), 2), 3) және 4) тармақшаларына сәйкес есептелген 3 500 000 000 (үш миллиард бес жүз миллион) теңгеден аспайтын мөлшердегі сақтандыру сыйлықақыларының сомасы 18 (он сегіз) пайызға көбейтіледі, қалған асып кету сомасы 16 (он алты) пайызға көбейтіледі.

Алынған нәтижелер осы тармақтың 6) тармақшасына сәйкес есептелген түзету коэффициентіне жинақталады және түзетіледі;

6) түзету коэффициенті алдыңғы 3 (үш) қаржы жылында есептелген жиынтық сақтандыру төлемдері сомасының (исламдық қайта сақтандырушуның сақтандыру төлемдеріндегі үлесін шегергенде) алдыңғы 3 (үш) қаржы жылында есептелген жиынтық сақтандыру төлемдерінің сомасына қатынасы ретінде есептеледі. Егер түзету коэффициентін есептеу нәтижесінде алынған шама 0,5 (нөл бүтін оннан бестен) кем болса, онда есептеу үшін 0,5 (нөл бүтін оннан бес) алынады.

Егер исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы алдыңғы 3 (үш) қаржы жылында сақтандыру төлемдерін жүзеге асырмаса, төлем қабілеттілігі маржасының ең төменгі мөлшерін есептеу кезінде түзету коэффициенті қолданылмайды.

13. Төлем қабілеттілігі маржасының ең төменгі мөлшерін "төлемдер әдісін" пайдалана отырып есептеу тәртібі:

1) есептеу үшін алдыңғы 3 (үш) қаржы жылында есептелген жиынтық сақтандыру төлемдерінің сомасы пайдаланылады.

Заңның 6-бабы 3-тармағының 13) және 14) тармақшаларында көрсетілген сақтандыру тәуекелдерімен ғана айналысатын исламдық сақтандыру ұйымы есептеу үшін алдыңғы 7 (жеті) қаржы жылындағы жиынтық сақтандыру төлемдерінің сомасын пайдаланады;

2) исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы "көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру" сыныбы бойынша жүзеге асырған жиынтық сақтандыру төлемдерінің сомасы 50 (елу) пайызға ұлғаюға тиіс;

3) жиынтық сақтандыру төлемдерінің сомасы алдыңғы қаржы жылышының соңында мәлімделген, бірақ реттелмеген шығындар резервінің сомасына ұлғаяды және мыналарға азаяды:

есепті қаржы жылышының алдындағы 3 (үш) жыл үшін қаржы жылышының соңында мәлімделген, бірақ реттелмеген шығындар резервінің сомасына;

осы тармақтың 1) тармақшасының екінші абзацында көрсетілген исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары үшін – есепті қаржы жылының алдындағы 7 (жеті) жыл үшін қаржы жылының соңында мәлімделген, бірақ реттелмеген шығындар резервінің сомасына;

4) исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының төлем қабілеттілігі маржасының ең төменгі мөлшерін есептеу үшін мыналар пайдаланылады:

осы тармақтың 3) тармақшасының екінші абзацына сәйкес алынған соманың үштен бір бөлігі;

осы тармақтың 1) тармақшасының екінші абзацында көрсетілген исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары үшін – осы тармақтың 3) тармақшасының үшінші абзацына сәйкес алынған соманың жетіден бір бөлігі;

5) осы тармақтың 1), 2), 3) және 4) тармақшаларына сәйкес есептелген 2 500 000 000 (екі миллиард бес жүз миллион) теңгеден аспайтын мөлшердегі сақтандыру төлемдерінің сомасы 26 (жырма алты) пайызға көбейтіледі, қалған асып кету сомасы 23 (жырма үш) пайызға көбейтіледі.

Алынған нәтижелер Нормативтердің 12-тармақтың 6) тармақшасына сәйкес есептелген түзету коэффициентіне жинақталады және түзетіледі.

Егер исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы осы тармақтың 1) тармақшасында көрсетілген мерзім ішінде сақтандыру төлемдерін жүзеге асырмаса, төлем қабілеттілігі маржасының ең төменгі мөлшерін есептеу "төлемдер әдісін" пайдаланбай жүзеге асырылады.

14. Төлем қабілеттілігі маржасының ең төменгі мөлшері мынадай сомаларға ұлғаяды:

Заңның 6-бабы 3-тармағының 13), 14) 15-1) және 16) тармақшаларында көрсетілген исламдық сақтандырудың ерікті нысандағы сыныптар бойынша исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша – есепті кезең соңында исламдық сақтандырудың осы сыныптары бойынша қолданыстағы исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша сақтандыру сыйлықақыларының 10 (он) пайызына;

исламдық сақтандыру объектісі сақтанушы, сақтандырылған немесе үшінші тұлға арасында жасалған шарт бойынша сақтанушы (сақтандырылған) өз міндеттемелерін орындамау (тиісінше орындамау) нәтижесінде шығындарды өтеумен байланысты сақтанушының немесе пайда алушының мүліктік мүдделері болып табылатын Заңның 6-бабы 3-тармағының 12) тармақшасында көрсетілген сақтандырудың ерікті нысандағы сыныбы бойынша исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша – есепті кезең соңында сақтандырудың осы сыныптары бойынша қолданыстағы исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша сақтандыру сыйлықақыларының 10 (он) пайызына;

Заңның 6-бабы 3-тармағының 13), 14) 15-1) және 16) тармақшаларында көрсетілген исламдық сақтандырудың ерікті нысандағы сыныптар шенберінде исламдық

сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымымен ерекше қатынастағы қаржы ұйымдарының қаржы шығындарын өтеуді көздейтін исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша – есепті кезеңнің соңында қолданыстағы исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша сақтандыру сыйлықақыларының қосымша 10 (он) пайзына ұлғаяды.

15. Егер исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының есепті кезеңдегі төлем қабілеттілігі маржасының ең төменгі мөлшері өткен қаржы жылынан кем болса, онда есепті кезеңдегі төлем қабілеттілігі маржасының ең төменгі мөлшері осы Нормативтердің 16-тармағына сәйкес есептелетін резерв коэффициентіне түзетілген өткен қаржы жылының төлем қабілеттілігі маржасының ең төменгі мөлшеріне тең болады.

Егер өткен қаржы жылындағы төлем қабілеттілігі маржасының резерв коэффициентіне түзетілген ең төменгі мөлшері есепті кезеңдегі төлем қабілеттілігі маржасының ең төменгі мөлшерінен аз болса, есептеу үшін есепті кезеңдегі төлем қабілеттілігі маржасының ең төменгі мөлшері пайдаланылады.

16. Резерв коэффициенті өткен қаржы жылының соңындағы мәлімденген, бірақ реттелмеген шығындар (исламдық қайта сақтандырушының үлесін шегергенде) резерві сомасының өткен қаржы жылының басындағы мәлімделген, бірақ реттелмеген шығындар (исламдық қайта сақтандырушының үлесін шегергенде) резервінің сомасына қатынасы ретінде есептеледі. Егер резерв коэффициентін есептеу нәтижесінде алынған шама 1 (бірден) көп болса, онда есептеу үшін 1 (бір) алынады.

3-параграф. "Өмірді сақтандыру" саласы бойынша исламдық сақтандыру қызметін жүзеге асыратын исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы үшін төлем қабілеттілігі маржасының ең төменгі мөлшерін есептеу

17. "Өмірді сақтандыру" саласында қызметін жүзеге асыратын исламдық сақтандыру ұйымы үшін төлем қабілеттілігі маржасының ең төменгі мөлшерін есептеу мынадай исламдық сақтандыру сыныптары бойынша жеке-жеке жүзеге асырылады:

- 1) "өмірді сақтандыру" және "аннуитеттік сақтандыру" сыныптары бойынша;
- 2) "жазатайым оқиғалардан сақтандыру", "ауырған жағдайдан сақтандыру" және "қызметкер еңбек (қызметтік) міндеттерін атқарған кезде оны жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру" сыныптары бойынша.

Исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының төлем қабілеттілігі маржасының ең төменгі мөлшерін есептеу үшін Нормативтердің 18, 22 және 23-тармақтарына сәйкес есептелген сомалар алынады.

18. Исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының Нормативтердің 17-тармағының 1) тармақшасында көрсетілген исламдық сақтандыру сыныптары бойынша төлем қабілеттілігі маржасының ең төменгі мөлшерін есептеу Нормативтердің 19 және 21-тармақтарына сәйкес есептелген мәндердің сомасына тең шаманы білдіреді.

19. Тәуекелді капитал теріс мәнге ие болмайтын, қайтыс болған жағдайда өмірді сақтандыру шарттары бойынша төлем қабілеттілігі маржасының ең төменгі мөлшері мынадай шамалардағы сомаға:

1) қайтыс болған жағдайда өмірді исламдық сақтандыру шарттары бойынша (мерзімі 3 (үш) жылға дейін) – Нормативтердің 20-тармағының екінші бөлігіне сәйкес есептелген түзету коэффициентіне көбейтілген тәуекелді капитал сомасының 0,1 (нөл бүтін оннан бір) пайызына;

2) қайтыс болған жағдайда өмірді исламдық сақтандыру шарттары бойынша (мерзімі 3 (үш) жылдан 5 (бес) жылға дейін) – Нормативтердің 20-тармағының екінші бөлігіне сәйкес есептелген түзету коэффициентіне көбейтілген тәуекелді капитал сомасынан 0,15 (нөл бүтін жүзден он бес) пайызына;

3) қайтыс болған жағдайда өмірді исламдық сақтандырудың басқа шарттары бойынша – Нормативтердің 20-тармағының екінші бөлігіне сәйкес есептелген түзету коэффициентіне көбейтілген тәуекелді капитал сомасының 0,3 (нөл бүтін оннан үш) пайызына тең болады.

20. Тәуекелді капитал қайтыс болған жағдайда өмірді исламдық сақтандырудың қолданыстағы шарттары бойынша, алдыңғы қаржы жылының соңындағы ол бойынша құрылған сақтандыру резервтері сомасына азайтылған жиынтық сақтандыру сомасын білдіреді.

Түзету коэффициенті қайтыс болған жағдайда өмірді исламдық сақтандыру шарттары бойынша тәуекелді капиталдың (қайта сақтандырушының үлесін шегергенде) тәуекелді капиталға қатынасы ретінде есептеледі. Егер түзету коэффициентін есептеу нәтижесінде алынған шама 0,5 (нөл бүтін оннан бестен) аз болса, онда есептеу үшін 0,5 (нөл бүтін оннан бес) алынады.

21. Нормативтердің 17-тармағының 1) тармақшасында көрсетілген исламдық сақтандыру сыныптары бойынша исламдық сақтандырудың қалған шарттары бойынша төлем қабілеттілігі маржасының ең төменгі мөлшері мынадай мәнге тең:

исламдық зейнетақы аннуитетінің шарттарын қоспағанда, қалыптастырылған сақтандыру резервтерінің және осы тармақтың екінші бөлігіне сәйкес есептелген түзету коэффициенті сомасынан 4 (төрт) пайыз көбейтіндісіне;

исламдық зейнетақы аннуитетінің шарттары бойынша –қалыптастырылған сақтандыру резервтерінің және осы тармақтың екінші бөлігіне сәйкес есептелген түзету коэффициенті сомасынан Сақтандыру резервтерін қалыптастыруға, есептеу әдістемесіне және олардың құрылымына қойылатын талаптарға сәйкес белгіленген жылдық тиімді пайыздық мөлшерлеменің ең жоғары мөлшерінің көбейтіндісіне тең.

Түзету коэффициенті алдыңғы қаржы жылының соңындағы сақтандыру резервтеріндегі исламдық қайта сақтандырушының үлесін шегергенде, қалыптастырылған сақтандыру резервтері сомасының алдыңғы қаржы жылының соңындағы қалыптастырылған сақтандыру резервтері жалпы сомасына қатынасы

ретінде есептеледі. Егер түзету коэффициентін есептеу нәтижесінде алынған шама 0,85 (нөл бүтін жүзден сексен бестен) аз болса, онда есептеу үшін 0,85 (нөл бүтін жүзден сексен бес) алынады.

22. "Жазатайым оқиғалардан сақтандыру", "ауырған жағдайдан сақтандыру" және "қызметкер еңбек (қызметтік) міндеттерін атқарған кезде оны жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру" сыныптары бойынша төлем қабілеттілігі маржасының ең төменгі мөлшері Нормативтердің 11, 12, 13-тар мақтарына сәйкес есептеледі.

"Қызметкер еңбек (қызметтік) міндеттерін атқарған кезде оны жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру" сыныбы бойынша "сыйлықақылар әдісін" пайдалана отырып, төлем қабілеттілігі маржасының ең төменгі мөлшерін есептеу кезінде исламдық сақтандырудың осы сыныбының исламдық сақтандыру шарты (шарттары) бойынша исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) пулын құру арқылы қабылдаған сақтандыру сыйлықақыларын (жиынтық еңбек сінірілген сыйлықақыларын) қоспағанда, исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы исламдық сақтандырудың осы сыныбы бойынша қабылдаған жиынтық сақтандыру сыйлықақыларының (жиынтық еңбек сінірілген сыйлықақыларының) сомасы 100 (бір жұз) пайызға ұлғаюға тиіс.

4-параграф. Кепілдік беру қорының ең төменгі мөлшері

23. Исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары үшін кепілдік беру қорының ең төменгі мөлшері мынадай шамалардан аз болмайды (айлық есептік көрсеткішпен):

"жалпы сақтандыру" саласы бойынша лицензиясы бар исламдық сақтандыру ұйымы үшін – 500 000 (бес жұз мың);

"өмірді сақтандыру" саласы бойынша лицензиясы бар исламдық сақтандыру ұйымы үшін – 500 000 (бес жұз мың);

"жалпы сақтандыру" саласы бойынша лицензиясы және исламдық қайта сақтандыруға лицензиясы бар исламдық сақтандыру ұйымы үшін – 600 000 (алты жұз мың);

"өмірді сақтандыру" саласы бойынша лицензиясы және исламдық қайта сақтандыруға лицензиясы бар исламдық сақтандыру ұйымы үшін – 600 000 (алты жұз мың);

2020 жылғы 1 қантардан бастап:

"жалпы сақтандыру" саласы бойынша лицензиясы бар исламдық сақтандыру ұйымы үшін – 500 000 (бес жұз мың);

"өмірді сақтандыру" саласы бойынша лицензиясы бар исламдық сақтандыру ұйымы үшін – 500 000 (бес жұз мың);

"жалпы сақтандыру" саласы бойынша лицензиясы және исламдық қайта сақтандыруға лицензиясы бар исламдық сақтандыру ұйымы үшін – 700 000 (жеті жұз мың);

"өмірді сақтандыру" саласы бойынша лицензиясы және исламдық қайта сақтандыруға лицензиясы бар исламдық сақтандыру ұйымы үшін – 700 000 (жеті жүз мың).

24. Егер "ауырған жағдайда сақтандыру" және "туристі міндетті сақтандыру" сыныптары бойынша сақтандыру сыйлықақылары сомасының үлесі есепті күні қолданыстағы исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша сақтандыру сыйлықақыларының жалпы көлемінде 80 (сексен) пайыздан көп болса, исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары үшін кепілдік беру қорының ең төменгі мөлшері 30 (отыз) пайызға азаяды.

Ескерту. 24-тармақ жаңа редакцияда - КР Ұлттық Банкі Басқармасының 10.09.2019 № 151 (01.01.2020 бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

25. "Жалпы сақтандыру" саласында "ипотеканы сақтандыру" сыныбы бойынша лицензиясы бар исламдық сақтандыру ұйымы үшін кепілдік беру қорының ең төменгі мөлшері 700 000 (жеті жүз мың) айлық есептік көрсеткіш болады.

Қайта сақтандыруды қызметінің ерекше түрі ретінде жүзеге асыратын қайта исламдық сақтандыру ұйымы үшін кепілдік беру қорының ең төменгі мөлшері 3 500 000 (үш миллион бес жүз мың) айлық есептік көрсеткішті құрайды.

26. Кепілдік беру қорының ең төменгі мөлшерін есептеу мақсатында тиісті қаржы жылына республикалық бюджет туралы занда белгіленген, есепті кезеңнің сонындағы айлық есептік көрсеткіш пайдаланылады.

5-параграф. Исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының төлем қабілеттілігінің нақты маржасын есептеу

27. Төлем қабілеттілігінің нақты маржасы Нормативтердің 28 және 31-тармақтарына сәйкес есептелген екі шаманың ең азы болып табылады.

28. Капиталдың баптарын ескере отырып есептелген төлем қабілеттілігінің нақты маржасы мынадай формула бойынша анықталады:

НТҚ = ЖК + БК - МЕА - Шөж - Шек - И, мұндағы:

НТҚ – капиталдың баптарын ескере отырып есептелген төлем қабілеттілігінің нақты маржасы;

ЖК - артықшылықты акциялар шегерілген төленген жарғылық капитал;

БК – төленуге тиіс дивидендтер шегерілген өткен жылдар мен ағымдағы жылдың бөлінбекен кірісі (оның ішінде қорлар, күтілмеген тәуекелдер резерві, тұрақтандырылған резерв, өткен жылдар мен ағымдағы жылдың таза кірісі есебінен қалыптастырылған резервтер);

МЕА – Нормативтердің 32-тармағының 8) тармақшасында көрсетілген бағдарламалық қамтылымды қоспағанда, материалдық емес активтер;

Шөж – алдыңғы жылдардың орны толтырылмаған шығындары;

Шек – есепті кезеңнің орны толтырылмаған шығындары;

И – басқа заңды тұлғалардың капиталына инвестициялар.

Ескерту. 28-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 20.09.2021 № 90 (01.10.2021 бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

29. Төлем қабілеттілігінің нақты маржасы төлем қабілеттілігінің нақты маржасының 50 (елу) пайызынан немесе төлем қабілеттілігі маржасының ең төменгі мөлшерінен (қандай көрсеткіш төмен болуына байланысты) аспайтын сомадағы артықшылықты акциялардың және реттелген борыштың сомасына ұлғауы мүмкін. Белгіленген өтеу мерзімі бар реттелген борыш жиынтығында реттелген борыштың жалпы сомасының 50 (елу) пайызынан аспайды.

30. Реттелген борыш мынадай талаптарға сәйкес келеді:

1) исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы нақты алған ақшаның толық төленген сомасы ғана ескеріледі;

2) белгіленген өтеу мерзімі бар реттелген борышты өтеу мерзімі 5 (бес) жылдан кем болмайды. Исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы реттелген борышты өтеу күніне дейін 1 (бір) жыл бұрын уәкілетті органға өтеу сәтіндегі төлем қабілеттілігінің нақты маржасын қамтамасыз ету жоспарын береді. Егер реттелген борыш төлем қабілеттілігінің нақты маржасын есептеуге мынадай тәртіппен енгізілген жағдайда мүндай талап қолданылмайды:

борышты өтеу мерзімі басталғанға дейінгі 5 (бес) жылдан астам мерзім ішінде – борыштың толық сомасын;

борышты өтеу мерзімі басталғанға дейінгі 5 (бес) жыл ішінде:

1-ші жыл – реттелген борыш сомасының 100 (бір жүз) пайызын;

2-ші жыл – реттелген борыш сомасының 80 (сексен) пайызын;

3-ші жыл – реттелген борыш сомасының 60 (алпыс) пайызын;

4-ші жыл – реттелген борыш сомасының 40 (қырық) пайызын;

5-ші жыл – реттелген борыш сомасының 20 (жиырма) пайызын;

3) белгіленген өтеу мерзімі жоқ реттелген борышты өтеу кезінде исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы болжанып отырған өтеу мерзіміне дейінгі кемінде 5 (бес) жыл бұрын уәкілетті органға төлем қабілеттілігінің нақты маржасын қамтамасыз ету жоспарын береді. Осы талап исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы реттелген борышты белгіленген төлем қабілеттілігінің нақты маржасының есебіне енгізбеген, сондай-ақ оны мерзімінен бұрын өтеген жағдайларға қолданылмайды. Осы жағдайда исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы осындай өтеуге дейін және кейін төлем қабілеттілігінің нақты маржасын қамтамасыз ету жоспарын алдын-ала бере отырып, өтеу болжанып отырған күнге дейін 6 (алты) ай бұрын уәкілетті органның реттелген борышты мерзімінен бұрын өтеуге қорытындысын алады;

4) исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) үйымын таратуды қоспағанда, реттелген борыш уәкілетті органмен келісілген күні өтелуге тиіс;

5) реттелген борыш талаптарын өзгерту уәкілетті органның келісімі болған кезде ғана жүзеге асырылады.

31. Төлем қабілеттілігінің сапасы мен өтімділігі бойынша жіктелуі ескеріле отырып есептелген нақты маржасы мынадай формула бойынша анықталады:

НТҚ = СӨА - TCP - М, мұндағы:

СӨА – Нормативтердің 32-тармағына сәйкес сапа және өтімділігі бойынша жіктелуі ескерілген активтер;

TCP – исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) үйымының сақтандыру резервтерінің қайта сақтандырушының үлесі шегеріле отырып, соңғы есепті күнінің соңында Сақтандыру резервтерін қалыптастыруға, есептеу әдістемесіне және олардың құрылымына қойылатын талаптарға сәйкес есептелген сомасы. Сақтандыру резервтерінің сомасы уәкілетті органға ай сайынғы қаржылық және өзге есептілікті табыс еткен күнге дейін пайдаланылады (есептің айдан кейінгі айдың бесінші күніне дейін алдыңғы есептің айдың сақтандыру резервтері пайдаланылады);

М – сақтандыру резервтерін қоспағанда, міндеттемелер.

32. Исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) үйымы активтерінің сапасы мен өтімділігі бойынша сыйыпталуын ескере отырып, олардың құнының есебіне мыналар кіреді:

1) ақша:

исламдық қайта сақтандыру активтерін шегергенде исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) үйымы активтерінің сомасынан 1 (бір) пайыздан аспайтын сомадағы кассадағы ақша - баланстық құнның 100 (бір жұз) пайызы көлемінде;

Нормативтердің 34-тармағы 5) тармақшасының талаптарына сәйкес келетін Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктеріндегі жолдағы ақша - баланстық құнның 100 (бір жұз) пайызы көлемінде;

Нормативтердің 34-тармағы 5) тармақшасының талаптарына сәйкес Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктеріндегі ағымдағы шоттардағы ақша, - Нормативтерге 4-қосымшаға сәйкес Исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) үйымының активтерін олардың сапасы мен өтімділігі бойынша жіктелуін ескере отырып, кестеде көрсетілген көлемде;

бағалы қағаздар нарығында брокерлік және (немесе) дилерлік қызметті жүзеге асыратын үйымның Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктеріндегі және орталық депозитарийдегі шоттарындағы исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) үйымының ақшасы - баланстық құнның 100 (бір жұз) пайызы көлемінде;

Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктеріндегі инвестициялық портфельді басқару қызметін жүзеге асыратын үйымның шоттарындағы исламдық

сақтандыру (қайта сақтандыру) үйымының ақшасы - баланстық құнның 100 (бір жұз) пайызы көлемінде;

2) Нормативтердің 34-тармағы 5) тармақшасының талаптарына сәйкес Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктерінде орналастырылған салымдар - Нормативтерге 4-қосымшаға сәйкес Исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) үйымының активтерін олардың сапасы мен өтімділігі бойынша жіктелуін ескере отырып, кестеде көрсетілген көлемде;

3) Нормативтердің 34-тармағы 6) тармақшасының талаптарына сәйкес халықаралық қаржы үйимдарына орналастырылған салымдар - Нормативтерге 4-қосымшаға сәйкес Исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) үйымының активтерін олардың сапасы мен өтімділігі бойынша жіктелуін ескере отырып, кестеде көрсетілген көлемде;

4) Нормативтердің 34-тармағы 7) тармақшасының талаптарына сәйкес бейрезидент банктерге орналастырылған салымдар - Нормативтерге 4-қосымшаға сәйкес Исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) үйымының активтерін олардың сапасы мен өтімділігі бойынша жіктелуін ескере отырып, кестеде көрсетілген көлемде;

5) Нормативтердің 34-тармағының 8), 9), 10), 11), 12), 13), 14), 15), 16), 17), 18), 19), 20), 21), 22), 23), 24), 25), 26) және 27) тармақшаларында көрсетілген қаржы құралдары - Нормативтерге 4-қосымшаға сәйкес Исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) үйымының активтерін олардың сапасы мен өтімділігі бойынша жіктелуін ескере отырып, кестеде көрсетілген көлемде;

6) "Сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қоры" акционерлік қоғамының акциялары - баланстық құнның 100 (бір жұз) пайызы көлемінде;

7) исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) үйымының өтімділігі жоғары активтер сомасының 5 (бес) пайызынан аспайтын сомадағы жылжымайтын мүлік түріндегі негізгі құрал-жабдықтар – баланстық және нарықтық құнның ең аз мөлшерінен 100 (бір жұз) пайыз көлемінде кіреді;

Пруденциялық нормативтерді есептеу кезінде ескерілетін негізгі құрал-жабдықтардың нарықтық құнын айқындау мақсатында исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) үйымы олардың құнын бағалаушыда жылына кемінде 1 рет бағалауды жүргізеді;

8) 2022 жылғы 1 қаңтарға дейін:

материалдық емес активтер: исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) үйымының негізгі қызметінің мақсаттары үшін сатып алынған бағдарламалық қамтамасыз ету - жинақталған амортизацияны ескере отырып және исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) үйымының өтімділігі жоғары активтері сомасының 10 (он) пайызынан аспайтын өзіндік құн мөлшерінде;

9) исламдық қайта сақтандырушылардан алынатын сомалар, сақтанушылардан (қайта сақтанушылардан) және делдалдардан алынатын исламдық сақтандыру (қайта

сақтандыру) ұйымының активтері сомасының 10 (он) пайыздан аспайтын сомадағы сақтандыру сыйлықақылары;

10) бағалы қағаздардың эмитенттеріне бағалы қағаздар шығару проспектісінде көзделген олардың айналыс мерзімінің аяқталуына байланысты түндаған бағалы қағаздардың номиналдық құнын төлеу бойынша талаптар (бағалы қағаздар шығару проспектісінің талаптары бойынша мерзімі өтпеген) - баланстық құнның 100 (бір жұз) пайызы көлемінде кіреді.

Сақтанушылардан алынатын сақтандыру сыйлықақылары сақтанушы исламдық сақтандыру шартына қосымша келісімді (келісімдерді) есептегендеге исламдық сақтандыру шарты бойынша сақтандыру сыйлықақысының кемінде он екіден бір бөлігін немесе исламдық жинақтаушы сақтандыру шарты бойынша бастапқы сақтандыру жарнасын есепті айдан кейінгі айдың бесінші жұмыс күнінен кешіктірмей төлеген жағдайда, олардың сапасы мен өтімділігі бойынша жіктелуін ескере отырып, исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының активтері құнның есебіне енгізіледі.

Қайта сақтанушылардан алынатын сақтандыру сыйлықақылары қайта сақтанушы исламдық қайта сақтандыру шарты бойынша сақтандыру сыйлықақысының кемінде он екіден бір бөлігін есепті айдан кейінгі айдың бесінші жұмыс күнінен төлеген жағдайда олардың сапасы мен өтімділігі бойынша жіктелуін ескере отырып, исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының активтері құнның есебіне енгізіледі.

Исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы активтерінің сапасы мен өтімділігі бойынша жіктелуін ескере отырып, олардың құнның есебіне (қаржы құралдарымен мәмілелерді жасау кезінде бағалы қағаздар нарығында брокерлік және (немесе) дилерлік қызметті жүзеге асыратын ұйымның шоттарындағы ақшаны орналастырумен байланысты түндаған дебиторлық берешекті (осы тармақтың 1) тармақшасының алтыншы абзацында көрсетілген ақшаны) қоспағанда):

исламдық шарт талаптары бойынша 3 (үш) жұмыс күнінен астам мерзімі өткен дебиторлық берешек;

сақтандырудың "ауырған жағдайдағы сақтандыру" сыныбы бойынша сақтандыру сыйлықақыларының үлесі есепті күні қолданыстағы исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша сақтандыру сыйлықақылары жалпы көлемінің 80 (сексен) пайызынан асатын, исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары үшін шарт талаптары бойынша күнтізбелік 30 (отыз) күннен астам мерзімі өткен дебиторлық берешек;

исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) қорғауының қолданылу мерзімі басталмаған исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша пайда болған дебиторлық берешек;

исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) үйымы ірі қатысушысы болып табылатын немесе қомақты қатысатын ірі қатысушылардың, еншілес үйымдардың, үйымдардың, сондай-ақ өзге де үлестес үйымдардың дебиторлық берешегі енгізілмейді.

Егер исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) шартында сақтандыру сыйлықақысын кезеңдік сақтандыру жарналары түрінде мерзімін ұзартып төлеу көзделген болса, сақтанушы (қайта сақтанушы) кезекті сақтандыру жарнасын есепті күні төлемеген жағдайда, исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) үйымы активтерінің сапасы мен өтімділігі бойынша жіктелуін ескере отырып, олардың құнын есептеу кезінде дебиторлық берешек (келесі кезеңдік сақтандыру жарналары) сомасының қалдығы мерзімі өткен болып саналады.

Ескерту. 32-тармаққа өзгеріс енгізілді - КР Ұлттық Банкі Басқармасының 10.09.2019 № 151 (01.01.2020 бастап қолданысқа енгізіледі); 28.11.2019 № 214 (01.01.2020 бастап қолданысқа енгізіледі) қаулыларымен.

4-тaraу. Отімділігі жоғары активтердің жеткіліктілігі нормативі

33. Исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) үйымы исламдық қайта сақтандырушының үлесін шегергенде, сақтандыру резервтері сомасына өтімділігі жоғары активтер құнының қатынасы ретінде мынадай формула бойынша есептелетін өтімділігі жоғары активтердің жеткіліктілігі нормативін сақтайды:

ӨЖА

$$\text{Нәжа} = \frac{\text{СР}}{\text{СР}} > 1, \text{ мұндағы:}$$

Нәжа - өтімділігі жоғары активтердің жеткіліктілігі нормативі;

ӨЖА - Нормативтердің 34-тармағында көрсетілген өтімділігі жоғары активтердің құны;

СР - соңғы есепті айдың соңында исламдық қайта сақтандырушының үлесін шегере отырып, Сақтандыру резервтерін қалыптастыруға, есептеу әдістемесіне және олардың құрылымына қойылатын талаптарға сәйкес есептелген исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) үйымының сақтандыру резервтерінің сомасы. Сақтандыру резервтерінің сомасы уәкілетті органға ай сайынғы қаржылық және өзге де есептілік ұсынылған күнге дейін пайдаланылады (есепті айдан кейінгі айдың бесіне дейін өткен есепті айдың сақтандыру резервтерінің сомасы пайдаланылады).

Отімділігі жоғары активтердің жеткіліктілігі нормативі 1 (біреуден) кем емес.

34. Исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) үйымының мынадай активтері өтімділігі жоғары активтер ретінде танылады:

1) исламдық қайта сақтандыру активтерін шегергенде исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) үйымының активтері сомасының 1 (бір) пайзынан аспайтын сомадағы кассадағы ақша;

2) Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктеріндегі және орталық депозитарийдегі бағалы қағаздар нарығында брокерлік және (немесе) дилерлік қызметті жүзеге асыратын үйымның шоттарындағы исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) үйымының ақшасы;

3) Нормативтердің осы тармағының 5) тармақшасының талаптарына сәйкес келетін Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктерінің ағымдағы шоттарындағы ақша;

4) Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктеріндегі инвестициялық портфельді басқару жөніндегі қызметті жүзеге асыратын үйымның шоттарындағы исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) үйымының ақшасы;

5) Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктерінде орналастырылған, мынадай талаптардың біріне сәйкес келетін салымдар:

акциялары қор биржасының ресми тізіміндегі "Негізгі" алаңы "акциялар" секторының "премиум" санатына енгізілген немесе қор биржасы индексінің өкілдік тізімінде тұрған эмитенттер болып табылады;

Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша "B"-дан төмен емес ұзақ мерзімді кредиттік рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі немесе Standard & Poor's ұлттық шкаласы бойынша "kzBB"-дан төмен емес рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шкала бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар;

Қазақстан Республикасының бейрезидент-бас банктерінің Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкала бойынша "A"-тен төмен емес шетел валютасындағы ұзақ мерзімді кредиттік рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасының резидент-еншілес банктері болып табылады;

6) Standard & Poor's агенттігінің "AA"-дан төмен емес ұзақ мерзімді кредиттік рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы үйымдарына орналастырылған салымдар, Евразиялық Даму Банкіне орналастырылған Қазақстан Республикасының ұлттық валютасындағы салымдар;

7) Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкала бойынша "BBB"-дан төмен емес ұзақ мерзімді кредиттік рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар бейрезидент банктерге орналастырылған салымдар;

8) Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігі және Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі шығарған Қазақстан Республикасының мемлекеттік

бағалы қағаздары (оның ішінде басқа мемлекеттердің заңнамасына сәйкес шығарылған)

;

9) қор биржасының ресми тізіміне енгізілген, Қазақстан Республикасының аумағында қызметті жүзеге асыратын Қазақстан Республикасының жергілікті атқарушы органдары шығарған борыштық бағалы қағаздары;

10) кәсіпкерлік қызметпен байланысты емес жеке тұлғалардың ипотекалық қарыздарын сатып алуды жүзеге асыратын, акцияларының бір жүз пайызы Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне тиесілі заңды тұлға шығарған борыштық бағалы қағаздар;

11) Қазақстан Республикасының және басқа мемлекеттердің заңнамасына сәйкес "Қазақстан Даму Банкі", "Самұрық-Қазына" Ұлттық әл-ауқат қоры, "Бәйтерек" ұлттық басқарушы холдинг", "Проблемалық кредиттер қоры" акционерлік қоғамдар шығарған борыштық бағалы қағаздар;

12) қор биржасының ресми тізіміне енгізілген, Қазақстан Республикасының аумағында қызметті жүзеге асыратын Қазақстан Республикасы заңды тұлғаларының Қазақстан Республикасының және басқа мемлекеттердің заңнамасына сәйкес шығарылған мемлекеттік емес борыштық исламдық бағалы қағаздары;

13) Қазақстан Республикасы заңды тұлғаларының шетел валютасымен номинирленген және "Астана" Халықаралық қаржы орталығының аумағында жұмыс істейтін қор биржасына жария сауда-саттыққа жіберілген мемлекеттік емес борыштық исламдық бағалы қағаздары;

14) Қазақстан Республикасының заңды тұлғаларының Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкала бойынша "B"-дан төмен емес рейтингтік бағасы (эмитенті бар) немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар немесе Standard & Poor's ұлттық шкаласы бойынша "kzBB"-дан төмен емес рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шкала бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар мемлекеттік емес борыштық исламдық бағалы қағаздары;

15) Standard & Poor's агенттігінің "AA"-дан төмен емес халықаралық рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдары шығарған мемлекеттік емес борыштық исламдық бағалы қағаздар, сондай-ақ Еуразиялық Даму Банкі шығарған және Қазақстан Республикасының ұлттық валютасымен номинирленген борыштық исламдық бағалы қағаздар;

16) шетелдік мемлекеттердің Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкала бойынша "B"-дан төмен емес тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар борыштық исламдық бағалы қағаздары;

17) шетелдік әмитенттердің Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкала бойынша "B-" төмен емес рейтингтік бағасы бар (эмитентінде бар) немесе басқа

рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар мемлекеттік емес борыштық исламдық бағалы қағаздары;

18) Қазақстан Республикасы заңды тұлғаларының және негізгі қор индекстерінің құрамына кіретін шетелдік эмитенттердің акциялары және осы акциялар базалық активі болып табылатын депозитарлық қолхаттар;

19) қор биржасының ресми тізіміне енгізілген, Қазақстан Республикасының аумағында қызметті жүзеге асыратын заңды тұлғалардың акциялары және осы акциялар базалық активі болып табылатын депозитарлық қолхаттар;

20) Қазақстан Республикасының резидент заңды тұлғаларының шетел валютасымен номинирленген, "Астана" Халықаралық қаржы орталығының аумағында жұмыс істейтін қор биржасына жария сауда-саттыққа жіберілген акциялары;

21) Қазақстан Республикасы заңды тұлғаларының және шетелдік эмитенттердің Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкала бойынша "B"-дан төмен емес рейтингтік бағасы бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар акциялары және осы акциялар базалық активі болып табылатын депозитарлық қолхаттары;

22) қор биржасының ресми тізіміне енгізілген инвестициялық қорлардың бағалы қағаздары;

23) Exchange Traded Funds (ETF) пайлары, активтерінің құрылымы негізгі қор индекстерінің бірінің құрылымын қайталайтын немесе олар бойынша баға белгілеу негізгі қор индекстеріне байланысты;

24) Morningstar рейтинг агенттігінің "3 жұлдыздан" төмен емес рейтингтік бағасы бар Exchange Traded Funds (ETF), Exchange Traded Commodities (ETC), Exchange Traded Notes (ETN) пайлары;

25) Қазақстан Республикасы заңды тұлғаларының Қазақстан Республикасының және басқа мемлекеттердің заңнамасына сәйкес шығарылған, Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкала бойынша "B"-дан төмен емес рейтингтік бағасы (эмитентте бар) немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар немесе Standard & Poor's ұлттық шкаласы бойынша "kzBB"-дан төмен емес рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шкала бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар исламдық қаржыландыру құралдары;

26) Қазақстан Республикасы заңды тұлғаларының Қазақстан Республикасының және басқа мемлекеттердің заңнамасына сәйкес шығарылған, бас ұйымдары Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкала бойынша "BBB"-дан төмен емес рейтингтік бағасы бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар исламдық қаржыландыру құралдары;

27) тазартылған бағалы қағаздар және металл депозиттер;

28) бағалы қағаздардың эмитенттеріне бағалы қағаздар шығару проспектісінде көзделген олардың айналыс мерзімінің аяқталуына байланысты туындаған бағалы

қағаздардың номиналдық құнын төлеу бойынша талаптар (бағалы қағаздар шығару проспектісінің талаптары бойынша мерзімі өтпеген).

Нормативтердің мақсаты үшін мынадай есептік көрсеткіштер (индекстер) негізгі қор индекстері болып табылады:

CAC 40 (Compagnie des Agents de Change 40 Index);

DAX (Deutscher Aktienindex);

DJIA (Dow Jones Industrial Average);

EURO STOXX 50 (EURO STOXX 50 Price Index);

FTSE 100 (Financial Times Stock Exchange 100 Index);

HSI (Hang Seng Index);

KASE (Kazakhstan Stock Exchange Index);

MSCI World Index (Morgan Stanley Capital International World Index);

MOEX Russia (Moscow Exchange Russia Index);

NIKKEI 225 (Nikkei-225 Stock Average Index);

RTSI (Russian Trade System Index);

S&P 500 (Standard and Poor's 500 Index);

TOPIX 100 (Tokyo Stock Price 100 Index);

NASDAQ-100 (Nasdaq-100 Index).

Осы тармақта көрсетілген қаржы құралдары Нормативтерге 5-қосымшаға сәйкес Исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының өтімділігі жоғары активтерінің кестесінде көрсетілген көлемде өтімділігі жоғары активтер есебіне енгізіледі.

**Ескерту. 34-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 10.09.2019 № 151 (01.01.2020 бастап қолданысқа енгізіледі); өзгеріс енгізілді – ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 28.11.2019 № 214 (01.01.2020 бастап қолданысқа енгізіледі)
қаулыларымен.**

35. Нормативтердің мақсаты үшін мына ұйымдар халықаралық қаржы ұйымдары болып табылады:

Азия даму банкі (the Asian Development Bank);

Америкааралық даму банкі (the Inter-American Development Bank);

Африка даму банкі (the African Development Bank);

Еуразия даму банкі (Eurasian Development Bank);

Еуропалық қайта құру және даму банкі (the European Bank for Reconstruction and Development);

Еуропалық инвестициялық банк (the European Investment Bank);

Еуропалық қеңестің даму банкі (the Council of Europe Development Bank);

Жеке секторды дамыту жөніндегі исламдық корпорация (the Islamic Corporation for the Development of the Private Sector);

Исламдық даму банкі (the Islamic Development Bank);

Инвестицияларға кепілдік берудің көп жақты агенттігі (the Multilateral Investment Guarantee Agency);

Скандинавия инвестиция банкі (the Nordic Investment Bank);

Халықаралық валюта қоры (the International Monetary Fund);

Халықаралық даму қауымдастыры (the International Development Association);

Халықаралық есеп айырысулер банкі (the Bank for International Settlements);

Инвестициялық дауларды реттеу жөніндегі халықаралық орталық (the International Centre for Settlement of Investment Disputes);

Халықаралық қайта құру және даму банкі (the International Bank for Reconstruction and Development);

Халықаралық қаржы корпорациясы (the International Finance Corporation).

Ескерту. 35-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 10.09.2019 № 151 (01.01.2020 бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

36. Исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) үйымының сапасы және өтімділігі бойынша активтерінің және исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) үйымының өтімділігі жоғары активтерінің сомасын есептеу үшін мыналар есепке алынбайды:

1) исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) үйымының міндеттемелері бойынша қамтамасыз ету болып табылатын және (немесе) исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) үйымының меншік құқығы шектеулі активтер;

2) банктарде Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкала бойынша "BB"-дан төмен емес ұзақ мерзімді кредиттік рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар немесе Standard & Poor's ұлттық шкала бойынша "kzA+"-дан төмен емес рейтингтік бағасы бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шкала бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар жағдайларды қоспағанда, Занға сәйкес исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) үйымының ірі қатысушылары немесе исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) үйымы ірі қатысушы немесе банк холдингі болып табылатын екінші деңгейдегі банктардегі салымдар және акциялар;

3) исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) үйымымен ерекше қатынастар арқылы байланысты тұлғалар болып табылатын заңды тұлғалар шығарған бағалы қағаздар.

Ескерту. 36-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 10.09.2019 № 151 (01.01.2020 бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

5-тaraу. Активтерді әртаратандыру нормативтері

37. Исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) үйымы активтерді әртаратандырудың мынадай нормативтерін сақтайды:

1) Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша "BB"-тен төмен емес ұзақ мерзімді кредиттік рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар немесе Standard & Poor's агенттігінің "A"-тен

төмен емес шетел валютасындағы ұзақ мерзімді кредиттік рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған үқсас деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасының бейрезидент-бас банкінің Қазақстан Республикасының резидент-еншілес банкі болып табылатын екінші деңгейдегі бір банкте және осы банктің үлестес тұлғаларында исламдық бағалы қағаздарға, салымдар мен ақшаға инвестициялардың жиынтық баланстық құны - Нормативтердің 32-тармағына сәйкес есептелген активтер сомасының 20 (жиырма) пайызынан аспайды;

2) Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша "B"-дан "B+"-ке дейін ұзақ мерзімді кредиттік рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған үқсас деңгейдегі рейтингі бар екінші деңгейдегі бір банкте және осы банктің үлестес тұлғаларында исламдық бағалы қағаздарға, салымдар мен ақшаға инвестициялардың жиынтық баланстық құны - Нормативтердің 32-тармағына сәйкес есептелген активтер сомасының 15 (он бес) пайызынан аспайды;

3) Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша "B"-тен ұзақ мерзімді кредиттік рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған үқсас деңгейдегі рейтингі бар екінші деңгейдегі бір банкте және осы банктің үлестес тұлғаларында исламдық бағалы қағаздарға, салымдар мен ақшаға инвестициялардың жиынтық баланстық құны - Нормативтердің 32-тармағына сәйкес есептелген активтер сомасының 10 (он) пайызынан аспайды;

4) екінші деңгейдегі банк болып табылмайтын бір занды тұлғада және осы занды тұлғаның үлестес тұлғаларында исламдық бағалы қағаздарға және ақшаға инвестициялардың жиынтық баланстық құны - Нормативтердің 32-тармағына сәйкес есептелген активтер сомасының 10 (он) пайызынан аспайды;

5) тазартылған бағалы металдар мен металл депозиттерге күнтізбелік 12 (он екі) айдан аспайтын мерзімге жиынтық орналастыру - Нормативтердің 32-тармағына сәйкес есептелген активтер сомасының 10 (он) пайызынан аспайды;

6) шет мемлекеттің орталық үкіметі шығарған, мемлекеттік мәртебесі бар исламдық бағалы қағаздарға инвестициялардың жиынтық баланстық құны - Нормативтердің 32-тармағына сәйкес есептелген активтер сомасының 10 (он) пайызынан аспайды;

7) Нормативтердің 35-тармағында тізбесі белгіленген халықаралық қаржы үйыминың исламдық бағалы қағаздарына инвестициялардың жиынтық баланстық құны - Нормативтердің 32-тармағына сәйкес есептелген активтер сомасының 10 (он) пайызынан аспайды;

8) Нормативтердің 34-тармағы 23) және 24) тармақшаларының талаптарына сәйкес келетін пайларға инвестициялардың жиынтық баланстық құны - Нормативтердің 32-тармағына сәйкес есептелген активтер сомасының 10 (он) пайызынан аспайды;

9) ашық және интервалдық инвестициялық пай қорларының пайларына инвестиациялардың жиынтық баланстық құны - Нормативтердің 32-тармағына сәйкес есептелген активтер сомасының 5 (бес) пайызынан аспайды;

10) Қазақстан Республикасының жергілікті атқарушы органдары шығарған борыштық бағалы қағаздарға инвестициялардың жиынтық баланстық құны - Нормативтердің 32-тармағына сәйкес есептелген активтер сомасының 10 (он) пайызынан аспайды;

11) Нормативтердің 34-тармағы 25) және 26) тармақшаларының талаптарына сәйкес келетін исламдық қаржыландыру құралдарына инвестициялардың жиынтық баланстық құны - Нормативтердің 32-тармағына сәйкес есептелген активтер сомасының 10 (он) пайызынан аспайды.

Исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының борыштық бағалы қағаздарға инвестициялары Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банкінің бір эмиссиясындағы облигациялардың жалпы көлемінің 25 (жиырма бес) пайызынан аспайды.

Осы тармақтың 1), 2) және 3) тармақшаларында көрсетілген активтерді әртараптандырудың нормативтерін есептеу кезінде екінші деңгейдегі банктің және оның үлестес тұлғаларының активтеріне жиынтық орналастыру үлестес тұлғалардың осы тобында активтерді орналастырудың ең жоғары рұқсат етілген лимитіне қарай нормативтердің бірінде көрсетіледі.

Ескерту. 37-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 10.09.2019 № 151 (01.01.2020 бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

38. Нормативтердің 37-тармағында көрсетілген әртараптандыру нормативтері Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің, жеке тұлғалардың кәсіпкерлік қызметпен байланысты емес ипотекалық қарыздарын сатып алуды жүзеге асыратын, акцияларының бір жүз пайызы Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне тиесілі заң тұлғаның, Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің және ұлттық басқарушы холдингтердің бағалы қағаздарына қолданылмайды.

Активтерді әртараптандыру нормативтерін есептеу мақсаттары үшін ұлттық басқарушы холдинг арқылы ғана үлестес болып табылатын тұлғалар ұйымының үлестес тұлғалары болып танылмайды.

39. Есепті күнгі исламдық қайта сақтандыру активтерін шегергенде, исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы активтерінің құны ұлттық валюта бағамының өзгеруіне байланысты алдыңғы есепті күнгі исламдық қайта сақтандыру (қайта сақтандыру) активтерін шегергенде исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы активтері құнының 20 (жиырма) және одан көп пайызына өзгерген кезде исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы осы активтерді әртараптандыру нормативтері асып кеткен күннен бастап 3 (үш) айдың ішінде активтерді әртараптандыру нормативтерін Нормативтердің 37-тармағының талаптарына сәйкес келтіреді.

Екінші деңгейдегі банктің рейтингі Нормативтердің 37-тармағының 1), 2) және 3) тармақшаларында әртараптандырудың тиісті нормативі үшін көзделген деңгейден төмен төмендеген кезде исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы осы

активтерді әртараптандыру нормативтері асып кеткен күннен бастап 1 (бір) айдың ішінде активтерді әртараптандыру нормативтерін Нормативтердің 37-тармағы 1), 2) және 3) тармақшаларының талаптарына сәйкес келтіреді.

Екінші деңгейдегі банктер және (немесе) екінші деңгейдегі банк болып табылмайтын занды тұлғалар болып табылмайтын занды тұлғалар арасындағы үлестік туындаған кезде исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы осы активтерді әртараптандыру нормативтері асып кеткен күннен бастап 1 (бір) айдың ішінде активтерді әртараптандыру нормативтерін Нормативтердің 37-тармағы 1), 2) және 3) тармақшаларының талаптарына сәйкес келтіреді.

Исламдық қайта сақтандыруышыдан екінші деңгейдегі банктің ағымдағы шотына Нормативтердің 32-тармағына сәйкес есептелген активтер сомасының 10 (он) пайызынан асатын өтемақы келіп түскен кезде исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы осы активтерді әртараптандыру нормативтері асып кеткен күннен бастап 3 (үш) айдың ішінде активтерді әртараптандыру нормативтерін Нормативтердің 37-тармағы 1), 2) және 3) тармақшаларының талаптарына сәйкес келтіреді.

Активтерді әртараптандыру нормативтерінің осы тармақтың бірінші, екінші, үшінші және төртінші белгіленген мерзім ішінде асып кетуі активтерді әртараптандыру нормативтерінің бұзылуы болып саналмайды.

6-тaraу. Исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары үшін сақталуға міндетті өзге де нормалар мен лимиттер

1-параграф. Исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары үшін сақталуға міндетті өзге де нормалар

40. Исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы сақтандыру тәуекелдерін Қазақстан Республикасының резидент-исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары төлем жасау қабілеті маржасының жеткіліктілігі нормативін орындаған жағдайда ғана оларға исламдық қайта сақтандыруға береді.

2-параграф. Исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының исламдық сақтандыру, исламдық қайта сақтандыру, исламдық бірлесіп сақтандыру (бірлескен исламдық қайта сақтандыру) шарты (шарттары) бойынша өзіндік ұстап қалуының мөлшері

41. Исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының исламдық сақтандыру, исламдық қайта сақтандыру, исламдық бірлесіп сақтандыру (бірлескен исламдық қайта сақтандыру) шарты (шарттары) бойынша өзіндік ұстап қалуының мөлшерін исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының директорлар кеңесі бекіткен исламдық қайта сақтандыру саясатына сәйкес актуарий есептейді.

Исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) шарты жасалған күнгі және өзгерістер енгізу күні (міндеттемелер көлемі

бөлігінде) исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) шарты бойынша өзіндік ұстап қалуының ең жоғары мөлшері исламдық сақтандыру (қайта сақтандыруға кіретін) шарттар бойынша:

төлем жасау қабілеті маржасының жеткіліктілігі нормативінің мәні төлем жасау қабілеті маржасының жеткіліктілігі нормативінің осы қаулыда белгіленген ең төменгі мәнінен 0,2 тармаққа асатын деңгейден төмен емес болған кезде, исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының төлем жасау қабілетінің нақты маржасының мөлшеріне қатысты 100 (бір жүз) пайыз, бірақ 25 000 000 000 (жырма бес миллиард) теңгеден;

төлем жасау қабілеті маржасының жеткіліктілігі нормативінің мәні төлем жасау қабілеті маржасының жеткіліктілігі нормативінің осы қаулыда белгіленген ең төменгі мәнінен 0,2 тармаққа асатын деңгейден төмен болған кезде, исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының төлем жасау қабілетінің нақты маржасының мөлшеріне қатысты 80 (сексен) пайыз, бірақ 25 000 000 000 (жырма бес миллиард) теңгеден аспайды.

Исламдық бірлесіп сақтандыру (бірлескен исламдық қайта сақтандыру) кезінде осы тармақтың екінші бөлігінде көрсетілген есептеу әрбір исламдық сақтандырушының (қайта сақтандырушының) сақтандыру сомасының үлесіне қарай жүзеге асырылады.

7-тaraу. Қосымша пруденциялық нормативтер

1-параграф. Күтілмеген тәуекелдер резерві

42. Күтілмеген тәуекелдер резерві (бұдан әрі - КТР) - сақтандыру төлемдерін және сақтандыру шығындарын реттеу бойынша шығыстарды өтеу үшін Сақтандыру резервтерін қалыптастыруға, есептеу әдістемесіне және олардың құрылымына қойылатын талаптарға сәйкес есептелетін еңбек сінірлімеген сыйлықақы резерві (бұдан әрі – ЕСР) жеткіліксіз болған кезде қалыптасатын, ықтимал болашақ тәуекелдер бойынша резерв.

43. КТР есептеу исламдық сақтандырудың әрбір сыныбы бойынша жеке жүргізіледі . КТР жалпы шамасы исламдық сақтандырудың барлық сыныбы бойынша есептелген КТР-ды қосу арқылы айқындалады.

44. КТР бірмезгілде мынадай талаптар сақталған жағдайда ай сайын есептеледі:

таза сақтандыру төлемдерінің, сақтандыру шығындарын реттеу шығыстарының және шығындар резервінің (исламдық қайта сақтандырушының үлесін есептемегендे) өзгеруі сомасының таза сақтандыру сыйлықақылары мен ЕСР (исламдық қайта сақтандырушының үлесін есептемегендеге) өзгеруінің айырмасына қатынасы исламдық сақтандыру сыныбы бойынша 105 (бір жүз бес) пайыздан асып кетсе;

исламдық сақтандыру сыныбы бойынша қолданыстағы исламдық сақтандыру шарттары бойынша таза сақтандыру сыйлықақыларының көлемі есепті күнгі

қолданыстағы исламдық сақтандыру шарттары бойынша таза сақтандыру сыйлықақыларының жалпы көлемінің кемінде 5 (бес) пайызын құрайды.

КТР байлайша есептеледі:

$$РНР = \left(\frac{B+F+\Delta FY}{ЧП-\Delta РНР} - 1,05 \right) \times РНП, \text{ мұндағы:}$$

КТР – күтілмеген тәуекелдер резерві;

Т – таза сақтандыру төлемдері;

Ш – сақтандыру шығындарын реттеу шығыстары;

РШД – резервтік шығындардың өзгеруі (исламдық қайта сақтандырушының үлесін есептемегендеге);

СС – қайта сақтандыруға берілген сақтандыру сыйлықақыларын шегергенде, алуға есептелген сақтандыру сыйлықақылары;

ΔЕСР – ЕСР-дің исламдық қайта сақтандырушының үлесін есептемегендеге өзгеруі;

ЕСР - есептеу күнгі қайта сақтандырушының үлесі ескерілмеген ЕСР.

Т, Ш, ШРД, СС, ΔЕСР өлшемдері есепті күннің алдындағы соңғы 12 (он екі) айға есептеледі.

2-параграф. Тұрақтандыру резерві

45. Тұрақтандыру резерві исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының болашақ сақтандыру төлемдерін жүзеге асыруға байланысты міндеттемелерін бағалау болып табылады.

Тұрақтандыру резервін есептеу аяқталған қаржы жылдарынан нәтижесі бойынша исламдық сақтандырудың әрбір сыйныбы бойынша жеке жүргізіледі.

46. Тұрақтандыру резерві есептілік кезеңі үшін исламдық қайта сақтандырушының үлесі ескерілмеген шығындылық коэффициентінің орташа квадраттық ауытқуы (Sk) есептілік кезеңі үшін исламдық қайта сақтандырушының үлесі ескерілмеген шығындылық коэффициентінің орташа мәнінің 10 (он) пайызынан артық болған жағдайда исламдық сақтандыру сыйныбы бойынша есептеледі:

$$S_k \geq 10\% \times \bar{K}$$

$$S_k = \sqrt{\frac{1}{M-1} \sum_{i=1}^M (K(i) - \bar{K})^2}$$

$$\bar{K} = \frac{1}{M} [K(1) + K(2) + \dots + K(M)] = \frac{1}{M} \sum_{i=1}^M K(i), \text{ мұнда:}$$

Sk - есептілік кезеңі үшін исламдық қайта сақтандыруышының үлесі ескерілмеген шығындылық коэффициенттің орташа квадраттық ауытқуы;

(\bar{K})

- M қаржы жылдары саны үшін есептілік кезеңі үшін исламдық қайта сақтандыруышының үлесі ескерілмеген шығындылық коэффициенттің орташа мәні;

M - қаржы жылдарының саны;

K(i) - i-ші қаржы жылына есептілік кезеңі үшін исламдық қайта сақтандыруышының үлесі ескерілмеген шығындылық коэффициенттің шамасы.

47. Исламдық қайта сақтандыруышының үлесі ескерілмеген сақтандыру ұйымының шығындылық коэффициенті Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 13056 тіркелген "Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының, Қазақстан Республикасының бейрезидент-сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы филиалының шығындылықты (шығындылық коэффициенті, шығындар коэффициенті, аралас коэффициент) сипаттайтын коэффициенттерін есептеу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2015 жылғы 19 желтоқсандағы № 240 қаулысына сәйкес айқындалады.

Егер исламдық қайта сақтандыруышының үлесі ескерілмеген шығындылық коэффициентінің орташа мәні M қаржы жылдары үшін 70 (жетпіс) пайыздан кем болғанда тұрақтандыру резерві есептелмейді.

Исламдық сақтандыру сыныбы бойынша қайта сақтандыруышының үлесі ескерілмеген шығындылық коэффициентінің орташа мәні және қайта сақтандыруышының үлесі ескерілмеген шығындылық коэффициентінің орташа квадраттық ауытқуы өткен 5 (бес) қаржы жылындағы деректер негізінде анықталады.

Ескерту. 47-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 20.09.2021 № 90 (01.10.2021 бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

48. Исламдық сақтандыру сыныбы бойынша тұрақтандыру резерві есепті кезең үшін еңбек сінірілген таза сақтандыру сыйлықақысының сомасы шегерілгенде есепті құн үшін исламдық қайта сақтандыруышының үлесі ескерілмеген шығындылық коэффициентінің орташа мәніне кемітілген, есепті күнгі исламдық қайта сақтандыруышының үлесі ескерілмеген шығындылық коэффициентіне көбейтілген есепті кезеңнің басындағы тұрақтандыру резервінің мөлшерінде анықталады:

Есепті күнгі тұрақтандыру резерві = ТР1 - ТЕСС x (K -

(\bar{K})

), мұнда:

ТР1 - алдыңғы есепті күнгі тұрақтандыру резерві;

ТЕСС - есепті кезеңдегі таза еңбек сінірліген сақтандыру сыйақыларының сомасы.
Таза еңбек сінірліген сақтандыру сыйақыларының сомасы - есепті кезең басында
исламдық қайта сақтандырушының үлесі ескерілмеген еңбек сінірлімен
сыйлықақыларының резерві шамасына көбейтілген және есепті кезеңнің соңында
исламдық қайта сақтандырушының үлесі ескерілмеген еңбек сінірлімен
сыйлықақыларының резерві шамасына кемітілген есепті кезеңде есептелген исламдық
қайта сақтандырушының үлесі ескерілмеген сақтандыру сыйлықақыларының сомасы;

К - есепті күнгі исламдық қайта сақтандырушының үлесі ескерілмеген
шығындылық коэффициенті;

(\bar{K})

- М қаржы жылдары үшін исламдық қайта сақтандырушының үлесі ескерілмеген есепті
кезең үшін шығындылық коэффициентінің орташа мәні.

Тұрақтандыру резервін есептеу үшін есепті кезең бір қаржы жылына тең.

49. Сақтандыру сыныбы бойынша тұрақтандыру резерві есепті күнгі сақтандыру
бойынша исламдық қайта сақтандырушының үлесі ескерілмеген сақтандыру резерві
сомасының 10 (он) пайызынан аспайды:

Есепті күнгі тұрақтандыру резерві $<10\% \times \text{ТЕСС}$, мұнда:

СРС - есепті күнгі сақтандыру сыныбы бойынша исламдық қайта
сақтандырушының үлесі ескерілмеген сақтандыру резервінің сомасы.

50. Егер исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы 2 (екі) жыл ішінде
исламдық сақтандыру сыныбы бойынша сақтандыру шартын жасамаса, мұндай
исламдық сақтандыру сыныбы бойынша тұрақтандыру резервінің шамасы 0 (нөлге) тең
болып алынады.

51. "Жазатайым оқиғалардан сақтандыру", "ауырған жағдайда сақтандыру", "
туристі міндетті сақтандыру", "өмірді сақтандыру", "аннуитеттік сақтандыру"
сыныптары бойынша тұрақтандыру резерві 0 (нөлге) тең болады.

**Ескерту. 51-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 10.09.2019
№ 151 (01.01.2020 бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.**

52. Тұрақтандыру резервінің жалпы шамасы исламдық сақтандырудың барлық
сыныптары бойынша тұрақтандыру резервін қосу арқылы анықталады.

53. Ағымдағы қаржы жылдарында қалыптастырылған тұрақтандыру резерві
ағымдағы қаржы жылды аяқталғанға дейін өзгермейді.

Исламдық сақтандыру
(қайта сақтандыру)
ұйымының пруденциялық
нормативтерінің және
сақталуға міндетті өзге де
нормалар мен лимиттердің
нормативтік мәндеріне және

Исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының жарғылық капиталының ең төменгі мөлшері (айлық есептік көрсеткішпен)

№	Исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) салалары бойынша лицензиялар түрі	Жарғылық капиталының ең төменгі мөлшері
1	"жалпы сақтандыру" саласы бойынша	1 500 000
2	"өмірді сақтандыру" саласы бойынша	1 500 000
3	"жалпы сақтандыру" саласы бойынша және исламдық қайта сақтандыру бойынша	2 100 000
4	"өмірді сақтандыру" саласы бойынша және исламдық қайта сақтандыру бойынша	2 100 000
5	"жалпы сақтандыру" саласы бойынша және "ипотеканы сақтандыру" сыныбы бойынша	2 100 000
6	Исламдық қайта сақтандыруды қызметінің ерекше түрі ретінде жүзеге асыруға байланысты исламды қайта сақтандыру бойынша	10 500 000

Исламдық сақтандыру
(қайта сақтандыру) ұйымының
пруденциялық нормативтерінің
және сақталуға міндепті өзге де
нормалар мен лимиттердің
нормативтік мәндеріне және
оларды есептеу
әдістемесіне
2-қосымша

Ұзақ мерзімді рейтингтердің салыстырмалы кестесі

№	Standard & Poor's	Moody's Investors Service	Fitch	A.M. Best
1	AAA	Aaa	AAA	AAA
2	AA+	Aa1	AA+	AA+
3	AA	Aa2	AA	AA
4	AA-	Aa3	AA-	AA-
5	A+	A1	A+	A+
6	A	A2	A	A
7	A-	A3	A-	A-
8	BBB+	Baa1	BBB+	BBB+
9	BBB	Baa2	BBB	BBB
10	BBB-	Baa3	BBB-	BBB-
11	BB+	Ba1	BB+	BB+
12	BB	Ba2	BB	BB
13	BB-	Ba3	BB-	BB-
14	B+	B1	B+	B+

15	B	B2	B	B
16	B-	B3	B-	B-

Исламдық сақтандыру
(қайта сақтандыру)
ұйымының пруденциялық
нормативтерінің және сақталуға
міндетті өзге де нормалар
мен лимиттердің нормативтік
мәндеріне және оларды
есептеу әдістемелеріне
3-қосымша

Төлем қабілеттілігі маржасының ең төменгі мөлшерінің үлғаю кестесі

Ескерту. 3-қосымшамен толықтырылды – ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 28.11.2019 № 214 (01.01.2020 бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

Исламдық қайта сақтандыру үйымының атауы	Халыкаралық немесе ұлттық шкала бойынша исламдық қайта сақтандыруышының рейтингтік бағасы (төлем қабілеттілігі маржасының жеткіліктілік нормативі)	Қолданыстағы исламдық қайта сақтандыру шарттары бойынша қайта сақтандыруға берілген (берілетін) міндеттемелер көлемі, барлығы	Қолданыстағы исламдық қайта сақтандыру шарттары бойынша қайта сақтандыруға берілген (берілетін) міндеттемелер көлемінің пайзы	Төлем қабілеттілігі маржасының ең төменгі мөлшерінің үлғаю сомасы (мың теңгемен) (3-баган х 4-баган)
1	2	3	4	5

"Еуразиялық экономикалық одақ туралы шартты ратификациялау туралы" 2014 жылғы 14 қазандағы Қазақстан Республикасының Заңымен ратификацияланған Еуразиялық экономикалық одақ туралы шартқа (бұдан әрі - ЕАӘО туралы шарт) қатысуши елдердің исламдық қайта сақтандыруышыларын қоспағанда, Қазақстан Республикасының бейрезидент исламдық қайта сақтандыруышлармен жасалған исламдық қайта сақтандыру шарттары

1-топ	"AA-" немесе жоғары	0%
2-топ	"A+" - "A-" аралығы	0%
3-топ	"BBB+" - "BBB-" аралығы	0,2%
4-топ	"BB+" - "BB-" аралығы	0,75%
5-топ	"B+" - "B-" аралығы	3,8%
6-топ	"B"-дан төмен немесе жоқ	22%

Қазақстан Республикасының резиденттері - исламдық қайта сақтандыруышлармен жасалған исламдық қайта сақтандыру шарттары

7-топ	"B"-дан төмен емес немесе "kzBB"	0%
8-топ	"B-", "kzBB-", "kzB+"	0,2%

9-топ	> 1,75	0,05%
10-топ	> 1,5	0,1%
11-топ	> 1,25	0,2%
11-топ	> 1,1	0,5%
13-топ	$\geq 1,0$	3,8%
14-топ	< 1,0	5%

ЕАЭО туралы шартқа қатысушы елдердің исламдық қайта сақтандырушыларымен жасалған исламдық қайта сақтандыру шарттары

15-топ	"BBB+" - "BBB-" аралығы	0%
16-топ	"BB+" - "BB-" аралығы	0,2%
17-топ	"B+" - "B-" аралығы	0,5%
18-топ	"B"-дан төмен немесе жоқ	22%
Жиынтығы :		

Исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру)

ұйымының пруденциялық нормативтерінің және сакталуға міндетті өзге де нормалар мен лимиттердің нормативтік мәндеріне және оларды есептеу әдістемелеріне
4-қосымша

Исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының активтерін олардың сапасы мен өтімділігі бойынша жіктелуін ескере отырып есептеу кестесі

Ескерту. 4-қосымшамен толықтырылды – ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 28.11.2019 № 214 (01.01.2020 бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

№	Көрсеткіш атапу	Есепке алынатын көлемі
1	2	3
1	Ақша - барлығы, оның ішінде:	

1.1	исламдық қайта сақтандыру активтерін шегергенде исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) үйымы активтері сомасының 1 (бір) пайзынан аспайтын сомадағы кассадағы ақша	100%
1.2	Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктеріндегі жолдағы ақша	100%
1.3	осы қосымшаның 2.1 және 2.2-жолдарында көрсетілген Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктеріндегі ағымдағы шоттардағы ақша	100%
1.4	осы қосымшаның 2.3-жолында көрсетілген Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктеріндегі ағымдағы шоттардағы ақша	90%
1.5	Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктеріндегі және орталық депозитарийдегі бағалы қағаздар нарығында брокерлік және (немесе) дилерлік қызметті жүзеге асыратын үйымның шоттарындағы исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) үйымының ақшасы	100%
1.6	Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктеріндегі инвестициялық портфельді басқару жөніндегі қызметті жүзеге асыратын үйымның шоттарындағы исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) үйымының ақшасы	100%
2	Салымдар - барлығы, оның ішінде:	
2.1	Көрсетілген банктер акциялары қор биржасының ресми тізімінің "Негізгі" алаңының "акциялар" секторының "премиум" санатына енгізілген немесе қор биржасы индексінің екілдік тізімінде тұрған әмитенттер болып табылатын Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктеріндегі салымдар	100%
2.2	мынадай талаптардың біріне сәйкес келетін Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктеріндегі салымдар: Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша "B"-тен төмен емес ұзак мерзімді кредиттік рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі немесе Standard & Poor's ұлттық шкаласы бойынша "kzBB+"-тен төмен емес рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шкаласы бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар; Қазақстан Республикасының бейрезидент бас банктерінің Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша "A"-тен төмен емес шетел валютасындағы ұзак мерзімді кредиттік рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасының резидент еншілес банктері болып табылады	100%
2.3	Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша "B"- ұзак мерзімді кредиттік рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі немесе Standard & Poor's ұлттық шкаласы бойынша "kzBB"-тен "kzBB+"-ке дейінгі рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шкаласы бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктеріндегі салымдар;	90%
2.4	Standard & Poor's агенттігінің "AA"-тен төмен емес ұзак мерзімді рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы үйимдарындағы салымдар, Еуразиялық Даму Банкіндегі Қазақстан Республикасының ұлттық валютасындағы салымдар	100%
2.5	Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша "BBB"-тен төмен емес ұзак мерзімді рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар бейрезидент банктердегі салымдар	100%
3	Борыштық бағалы қағаздар - барлығы, оның ішінде:	
3.1	басқа мемлекеттердің заннамасына сәйкес эмиссияланғанды қоса алғанда, Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігі мен Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі шыгарған Қазақстан Республикасының мемлекеттік бағалы қағаздары	100%

3.2	қызметін Қазақстан Республикасының аумағында жүзеге асыратын қор биржасының ресми тізіміне енгізілген Қазақстан Республикасының жергілікті атқарушы органдары шыгарған борыштық бағалы қағаздар	100%
3.3	акцияларының жуз пайызы Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне тиесілі кәсіпкерлік қызметпен байланысты емес жеке тұлғалардың ипотекалық қарыздарын сатып алуды жүзеге асыратын заңды тұлға шыгарған борыштық бағалы қағаздар	100%
3.4	Қазақстан Республикасының және басқа мемлекеттердің заңнамасына сәйкес "Қазақстан Даму Банкі", "Самұрық-Қазына" Ұлттық әл-ауқат қоры, "Бейтерек" Ұлттық басқарушы холдингі, "Проблемалық кредиттер қоры" акционерлік қоғамдары шыгарған борыштық бағалы қағаздар	100%
3.5	Қазақстан Республикасының және басқа мемлекеттердің заңнамасына сәйкес шығарылған, қор биржасының ресми тізімінің "Негізгі" алаңының "борыштық бағалы қағаздар" секторына енгізілген Қазақстан Республикасы заңды тұлғаларының мемлекеттік емес борыштық исламдық бағалы қағаздары немесе шетел валютасында номиниirlенген және "Астана" Халықаралық қаржы орталығының аумағында қызметті жүзеге асыратын қор биржасында жария сауда-саттыққа жіберілген Қазақстан Республикасы заңды тұлғаларының мемлекеттік емес борыштық бағалы қағаздары	90%
3.6	Қазақстан Республикасының және басқа мемлекеттердің заңнамасына сәйкес шығарылған, қор биржасының ресми тізімінің "Баламалы" алаңының "борыштық бағалы қағаздар" секторына енгізілген Қазақстан Республикасы заңды тұлғаларының мемлекеттік емес борыштық исламдық бағалы қағаздары	60%
3.7	Қазақстан Республикасының және басқа мемлекеттердің заңнамасына сәйкес шығарылған, Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша бағалауы "BB"-тен төмен емес рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі немесе Standard & Poor's ұлттық шкаласы бойынша "kzA"-тен төмен емес рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шкаласы бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингтік бағасы бар (олардың эмитентінде бар) Қазақстан Республикасы заңды тұлғаларының мемлекеттік емес борыштық исламдық бағалы қағаздары	100%
3.8	Қазақстан Республикасының және басқа мемлекеттердің заңнамасына сәйкес шығарылған, Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша бағалауы "B+"-тен бастап "B"-ке дейін рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі немесе Standard & Poor's ұлттық шкаласы бойынша "kzBBB+"-тен бастап "kzBB"-ке дейін рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шкаласы бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингтік бағасы бар (олардың эмитентінде бар) Қазақстан Республикасы заңды тұлғаларының мемлекеттік емес борыштық исламдық бағалы қағаздары	85%
3.9	Standard & Poor's агенттігінің "AA-" төмен емес халықаралық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингтік бағасы бар халықаралық қаржы үйымдары шыгарған мемлекеттік емес борыштық исламдық бағалы қағаздар, сондай-ақ Еуразиялық Даму Банкі шыгарған және Қазақстан Республикасының ұлттық валютасында номиниirlенген борыштық исламдық бағалы қағаздар	100%
3.10	Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша "BBB"- төмен емес тәуелсіз рейтингісі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингтік бағасы бар шет мемлекеттердің борыштық исламдық бағалы қағаздары	100%
3.11	Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша "BB+" бастап "BB"-ке дейін тәуелсіз рейтингісі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингтік бағасы бар шет мемлекеттердің борыштық исламдық бағалы қағаздары	90%
3.12	Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша "B+" бастап "B"-ке дейін тәуелсіз рейтингісі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингтік бағасы бар шет мемлекеттердің борыштық исламдық бағалы қағаздары	80%

3.13	Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша "BBB"-тен төмен емес рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар (олардың эмитентінде бар) шет ел эмитеттерінің мемлекеттік емес борыштық исламдық бағалы қағаздары	100%
3.14	Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша "BB+" бастап "BB-" дейін рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар (олардың эмитентінде бар) шет ел эмитеттерінің мемлекеттік емес борыштық исламдық бағалы қағаздары	85%
3.15	Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша "B+" бастап "B-" дейін рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар (олардың эмитентінде бар) шет ел эмитеттерінің мемлекеттік емес борыштық исламдық бағалы қағаздары	70%
4	Акциялар және депозитарлық қолхаттар - барлығы, оның ішінде:	
4.1	негізгі қор индекстерінің құрамына кіретін Қазақстан Республикасының заңды тұлғаларының және шет ел эмитеттерінің акциялары және көрсетілген акциялар олардың базалық активі болып табылатын депозитарлық қолхаттар	100%
4.2	кор биржасының ресми тізіміне енгізілген, кор биржасының "Негізгі" алаңының "акциялар" секторы "премиум" санатының талаптарына сәйкес келетін заңды тұлғалардың акциялары және осы акциялар базалық активтері болып табылатын депозитарлық қолхаттар	100%
4.3	кор биржасының ресми тізімінің "Негізгі" алаңы "акциялар" секторының "стандарт" санатына енгізілген Қазақстан Республикасының заңды тұлғалары -бейрезиденттерінің акциялары немесе шетел валютасында номиниirlенген және "Астана" Халықаралық қаржы орталығының аумағында қызметті жүзеге асыратын кор биржасында жария сауда-саттықта жіберілген Қазақстан Республикасы заңды тұлғалары -бейрезиденттерінің акциялары және осы акциялар базалық активтері болып табылатын депозитарлық қолхаттар	80%
4.4	кор биржасының ресми тізімінің "Баламалы" алаңының "акциялар" секторына енгізілген, Қазақстан Республикасы заңды тұлғаларының акциялары және осы акциялар базалық активтері болып табылатын депозитарлық қолхаттар	60%
4.5	Standard & Poor's агенттігінің "BBB"-тен төмен емес рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасы заңды тұлғаларының және шет ел эмитеттерінің акциялары және осы акциялар базалық активтері болып табылатын депозитарлық қолхаттар	100%
4.6	Standard & Poor's агенттігінің "BB+"-тен бастап "BB"-ке дейін рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасы заңды тұлғаларының және шет ел эмитеттерінің акциялары және осы акциялар базалық активтері болып табылатын депозитарлық қолхаттар	80%
4.7	Standard & Poor's агенттігінің "B+"-тен бастап "B"-ке дейін рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасы заңды тұлғаларының және шет ел эмитеттерінің акциялары және осы акциялар базалық активтері болып табылатын депозитарлық қолхаттар	60%
4.8	"Сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру коры" акционерлік қоғамының акциялары	100%
5	Өзге бағалы қағаздар - барлығы, оның ішінде:	
5.1	кор биржасының ресми тізіміне енгізілген инвестициялық қорлардың бағалы қағаздары	70%
5.2	активтерінің құрылымы негізгі қор индекстерінің бірінің құрылымының қайталайтын немесе осы пайлар бойынша баға белгілеу негізгі қор индекстеріне байланған Exchange Traded Funds (ETF) пайлары	90%

5.3	Morningstar рейтингтік агенттігінің "3 жұлдызынан" төмен емес рейтингтік бағасы бар Exchange Traded Funds (ETF), Exchange Traded Commodities (ETC), Exchange Traded Notes (ETN) пайлары	80%
5.4	Қазақстан Республикасының және басқа мемлекеттердің заңнамасына сәйкес шығарылған , Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша бағалауы "BBB-" төмен емес рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі немесе Standard & Poor's ұлттық шкаласы бойынша "kzAAA" төмен емес рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шкаласы бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасының заңды тұлғаларының исламдық қаржыландыру құралдары	100%
5.5	Қазақстан Республикасының және басқа мемлекеттердің заңнамасына сәйкес шығарылған , Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша бағалауы "BB+"-тен бастап "BB"-ке дейін рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі немесе Standard & Poor's ұлттық шкаласы бойынша "kzAA+"-тен бастап "kzA"-ке дейін рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шкаласы бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасының заңды тұлғаларының исламдық қаржыландыру құралдары	90%
5.6	Қазақстан Республикасының және басқа мемлекеттердің заңнамасына сәйкес шығарылған , Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша бағалауы "B+"-тен бастап "B"-ке дейін рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі немесе Standard & Poor's ұлттық шкаласы бойынша "kzBBB+"-тен бастап "kzBB"-ке дейін рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шкаласы бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасының заңды тұлғаларының исламдық қаржыландыру құралдары	80%
5.7	Қазақстан Республикасының және басқа мемлекеттердің заңнамасына сәйкес шығарылған , бас ұйымдарының Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша бағалауы "BBB-" төмен емес рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасының заңды тұлғаларының исламдық қаржыландыру құралдары	90%
6	Өзге активтер - барлығы, оның ішінде:	
6.1	тазартылған бағалы металдар және и металл депозиттер	100%
6.2	исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының өтімділігі жоғары активтері сомасының 5 (бес) пайызынан аспайтын сомадағы жылжымайтын мүлік түріндегі негізгі құрал-жабдықтар	100%
6.3	Исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының негізгі қызметінің мақсаттары үшін сатып алынған бағдарламалық қамтамасыз ету (жинақталған амортизацияны ескергендеңі өзіндік құнның исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының жоғары өтімді активтерінің сомасынан 10 (он) пайыздан аспайтын мөлшерде	100%
6.4	исламдық қайта сақтандырушылардан алынатын сомалар, сақтанушылардан (қайта сақтанушылардан) және делдалдардан алынатын исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының өтімділігі жоғары активтері сомасының 10 (он) пайызынан аспайтын сомадағы сақтандыру сыйлыққылары	100%
6.5	Бағалы қағаздар шығарылымының проспектісінде көзделген, олардың айналыс мерзімінің аяқталуына байланысты туындаған (бағалы қағаздар шығарылымы проспектісінің талаптары бойынша мерзімі өтпеген) бағалы қағаздардың номиналды құнын төлеу бойынша бағалы қағаздар эмитенттеріне қойылатын талаптар	100%

Исламдық сақтандыру
 (қайта сақтандыру)
 ұйымының пруденциялық
 нормативтерінің және сакталуға
 міндетті өзге де нормалар мен

лимиттердің нормативтік
мәндеріне және оларды
есептеу әдістемелеріне
5-қосымша

Исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) үйымының өтімділігі жоғары активтердің жеткіліктілігі нормативін есептеу кестесі

Ескерту. 5-қосымшамен толықтырылды – ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 28.11.2019 № 214 (01.01.2020 бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

№	Көрсеткіш атауы	Ескерілетін көлемі
1	2	3
1	Ақша - барлығы, оның ішінде:	
1.1	исламдық қайта сақтандыру активтерін шегергенде, исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) үйымы активтерінің сомасынан 1 (бір) пайыздан аспайтын сомада кассадағы ақша	100%
1.2	брокерлік және (немесе) дилерлік қызметті жүзеге асыратын үйымның Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктеріндегі және орталық депозитарийдегі шоттарындағы исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) үйымының ақшасы	100%
1.3	Осы қосымшаның 2.1. және 2.2-жолдарында көрсетілген Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктердегі ағымдағы шоттарындағы ақша	100%
1.4	Осы қосымшаның 2.3-жолында көрсетілген Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктердегі ағымдағы шоттарындағы ақша	90%
1.5	инвестициялық портфельді басқару жөніндегі қызметті жүзеге асыратын үйымның Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктеріндегі шоттарындағы исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) үйымының ақшасы	100%
2	Салымдар - барлығы, оның ішінде:	
2.1	егер эмитент болып табылатын осы банктердің акциялары қор биржасының реєсми тізімінің "Негізгі" алаңындағы "акциялар" секторында "премиум" санатына енгізілген немесе қор биржасы индексінің өкілдіктік тізімінде болса деген шартымен Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктеріндегі салымдар	100%
2.2	мынадай талаптардың біріне сәйкес келетін Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктеріндегі салымдар: Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша "B"-дан төмен емес ұзак мерзімді кредиттік рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі, немесе Standard & Poor's ұлттық шкаласы бойынша "kzBB+" төмен емес рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шкаласы бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар; Қазақстан Республикасының бейрезидент бас банктері Standard & Poor's агенттігінің "A"-тен төмен емес шетел валютасындағы ұзак мерзімді кредиттік рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі, немесе Standard & Poor's ұлттық шкаласы бойынша "kzBB"-дан "kzBB+"-ке дейін рейтингтік бағасы, немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шкаласы бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктеріндегі салымдар	100%
2.3	Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша "B-" ұзак мерзімді кредиттік рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі, немесе Standard & Poor's ұлттық шкаласы бойынша "kzBB"-дан "kzBB+"-ке дейін рейтингтік бағасы, немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шкаласы бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктеріндегі салымдар	90%

2.4	Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша "AA"-тан төмен емес ұзақ мерзімді рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы үйымдарындағы салымдар, Еуразиялық Даму Банкінде Қазақстан Республикасының ұлттық валютасындағы салымдар	100%
2.5	Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша "BBB"-тан төмен емес ұзақ мерзімді рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар бейрезидент банктеріндегі салымдар	100%
3	Борыштық бағалы қағаздар - барлығы, оның ішінде:	
3.1	Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігі мен Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі шығарған, оның ішінде басқа мемлекеттердің заңнамасына сәйкес әмиссияланған Қазақстан Республикасының мемлекеттік бағалы қағаздары	100%
3.2	қызметін Қазақстан Республикасының аумағында жүзеге асыратын қор биржасының ресми тізіміне енгізілген Қазақстан Республикасының жергілікті атқарушы органдары шығарған борыштық бағалы қағаздар	100%
3.3	акцияларының жүз пайызы Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне тиесілі жеке тұлғалардың кәсіпкерлік қызметпен байланысты емес ипотекалық қарыздарын сатып алатын заңды тұлға шығарған борыштық бағалы қағаздар	100%
3.4	Қазақстан Республикасының және басқа мемлекеттердің заңнамасына сәйкес "Қазақстан Даму Банкі", "Самұрық-Қазына" ұлттық әл-ауқат коры", "Бәйтерек" ұлттық басқарушы холдингі", "Проблемалық кредиттер коры акционерлік қорлары шығарған борыштық бағалы қағаздар	100%
3.5	Қазақстан Республикасының және басқа мемлекеттердің заңнамасына сәйкес шығарылған және қор биржасының ресми тізімінің "Негізгі" алаңы "борыштық бағалы қағаздар" секторына енгізілген Қазақстан Республикасының заңды тұлғаларының мемлекеттік емес борыштық исламдық бағалы қағаздар немесе шетел валютасында номинирленген және "Астана" халықаралық қаржы орталығының аумағында қызмет ететін қор биржасындағы жария сауда-саттықа жіберілген Қазақстан Республикасының заңды тұлғаларының мемлекеттік емес борыштық бағалы қағаздары	90%
3.6	Қазақстан Республикасының және басқа мемлекеттердің заңнамасына сәйкес шығарылған, қор биржасының ресми тізімінің "Баламалы" алаңы "борыштық бағалы қағаздар" секторына енгізілген Қазақстан Республикасының заңды тұлғаларының мемлекеттік емес борыштық исламдық бағалы қағаздары	60%
3.7	Қазақстан Республикасының және басқа мемлекеттердің заңнамасына сәйкес шығарылған, (эмитентте) Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша "BB"-тан төмен емес рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі, немесе Standard & Poor's ұлттық шкаласы бойынша "kzAA+"-тен "kzA"-ке дейін рейтингі, немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі, немесе Standard & Poor's ұлттық шкаласы бойынша "kzBBB+"-тен "kzBB"-ке дейін рейтингі, немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шкаласы бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасының заңды тұлғаларының мемлекеттік емес борыштық исламдық бағалы қағаздары	100%
3.8	Қазақстан Республикасының және басқа мемлекеттердің заңнамасына сәйкес шығарылған, (эмитентте) Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша "B+" тен "B"-ке дейін ұзақ мерзімді рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі, немесе Standard & Poor's ұлттық шкаласы бойынша "kzBBB+"-тен "kzBB"-ке дейін рейтингі, немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шкаласы бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасының заңды тұлғаларының мемлекеттік емес борыштық исламдық бағалы қағаздары	85%
3.9	Standard & Poor's агенттігінің "AA"-тан төмен емес халықаралық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы үйимдары шығарған мемлекеттік емес борыштық исламдық бағалы қағаздар,	100%

	сондай-ак Еуразиялық Даму Банкі шыгарған және Қазақстан Республикасының ұлттық валютасында номинирленген борыштық исламдық бағалы қағаздар	
3.10	Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша "BBB"-тен төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шетел мемлекетінің борыштық исламдық бағалы қағаздары	100%
3.11	Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша "BB+"-тен "BB"-ке дейін тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шетел мемлекетінің борыштық исламдық бағалы қағаздары	90%
3.12	Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша "B+"-тен "B"-ке дейін тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шетел мемлекетінің борыштық исламдық бағалы қағаздары	80%
3.13	Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша "BBB"-тен төмен емес рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар (эмитентте) шетел әмитенттің борыштық исламдық бағалы қағаздар	100%
3.14	Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша "BB+"-тен "BB"-ке дейін рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің рейтингі бар (эмитентте) шетел әмитенттің мемлекеттік емес борыштық исламдық бағалы қағаздар	85%
3.15	Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша "B+"-тен "B"-ке дейін рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар (эмитентте) шетел әмитенттерінің мемлекеттік емес борыштық исламдық бағалы қағаздары	70%
4	Акциялар және депозитарлық қолхаттар - барлығы, оның ішінде: негізгі қор индексінің құрамына кіретін Қазақстан Республикасының заңды тұлғалары мен шетел әмитенттерінің акциялары және осы акциялар базалық активтері болып табылатын депозитарлық қолхаттар	100%
4.1	"Негізгі" алаңы "акциялар" секторының "премиум" санатының талаптарына сай келетін кор биржасының реңі тізіміне енгізілген заңды тұлғалардың акциялары және осы акциялар базалық активтері болып табылатын депозитарлық қолхаттар	100%
4.2	кор биржасының реңі тізімінен "Негізгі" алаңы "акциялар" секторы "стандарт" санатына енгізілген заңды тұлғалардың - Қазақстан Республикасы резиденттерінің акциялары немесе шетел валютасында номинирленген және "Астана" халықаралық қаржы орталығының аумағында қызмет ететін кор биржасындағы жария сауда-саттықа жіберілген заңды тұлғалардың - Қазақстан Республикасы резиденттерінің акциялары және осы акциялар базалық активтері болып табылатын депозитарлық қолхаттар	80%
4.3	кор биржасының реңі тізімінен "Баламалы" алаңы "акциялар" секторына енгізілген Қазақстан Республикасының заңды тұлғаларының акциялары және осы акциялар базалық активтері болып табылатын депозитарлық қолхаттар	60%
4.4	Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша "BBB"-тен төмен емес рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасының заңды тұлғалары мен шетел әмитенттерінің акциялары және осы акциялар базалық активтері болып табылатын депозитарлық қолхаттар	100%
4.5	Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша "BB+"-тен "BB"-ке дейін рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің рейтингі бар Қазақстан Республикасының заңды тұлғалары мен шетел әмитенттерінің акциялары және осы акциялар базалық активтері болып табылатын депозитарлық қолхаттар	80%
4.6	Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша "BB+"-тен "BB"-ке дейін рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің рейтингі бар Қазақстан Республикасының заңды тұлғалары мен шетел әмитенттерінің акциялары және осы акциялар базалық активтері болып табылатын депозитарлық қолхаттар	60%
4.7	Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша "B+"-тен "B"-ке дейін рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасының заңды тұлғалары мен шетел	

	эмитенттерінің акциялары және осы акциялар базалық активтері болып табылатын депозитарлық қолхаттар	
5	Басқа бағалы қағаздар - барлығы, оның ішінде:	
5.1	кор биржасының ресми тізіміне енгізілген инвестициялық көрлардың бағалы қағаздары	70%
5.2	Активтерінің құрылымы негізгі қор индекстерінің бірінің құрылымын қайталайтын немесе пайлар бойынша баға белгіленімі негізгі қор индекстеріне байланған Exchange Traded Funds (ETF) пайлары	90%
5.3	Morningstar рейтингтік агенттігінің "3 жұлдыз"-дан төмен емес рейтингтік бағасы бар Exchange Traded Funds (ETF), Exchange Traded Commodities (ETC), Exchange Traded Notes (ETN) пайлары	80%
5.4	Қазақстан Республикасының және басқа мемлекеттердің заңнамасына сәйкес шығарылған, (эмитентте) Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша "BBB"-тан төмен емес рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған үқсас деңгейдегі рейтингтік бағасы немесе Standard & Poor's агенттігінің ұлттық шкаласы бойынша "kzAAA"-дан төмен емес рейтингті немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шкаласы бойынша осыған үқсас деңгейдегі рейтингі бар, Қазақстан Республикасы заңды тұлғаларының исламдық қаржыландыру құралдары	100%
5.5	Қазақстан Республикасының және басқа мемлекеттердің заңнамасына сәйкес шығарылған, (эмитентте) Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша "BB+"-тен "B"-ка дейін рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған үқсас деңгейдегі рейтингтік бағасы немесе Standard & Poor's агенттігінің ұлттық шкаласы бойынша "kzAA+"-тан "kzA"-ка дейін рейтингті немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шкаласы бойынша осыған үқсас деңгейдегі рейтингі бар, Қазақстан Республикасы заңды тұлғаларының исламдық қаржыландыру құралдары	90%
5.6	Қазақстан Республикасының және басқа мемлекеттердің заңнамасына сәйкес шығарылған, (эмитентте) Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша "B+"-тен "B"-ка дейін рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған үқсас деңгейдегі рейтингтік бағасы немесе Standard & Poor's агенттігінің ұлттық шкаласы бойынша "kzBBB+"-дан "kzBB"-ка дейін рейтингті немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шкаласы бойынша осыған үқсас деңгейдегі рейтингі бар, Қазақстан Республикасы заңды тұлғаларының исламдық қаржыландыру құралдары	80%
5.7	Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша "BBB"-тен төмен емес рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған үқсас деңгейдегі рейтингтік бағасы бар, Қазақстан Республикасының және басқа мемлекеттердің заңнамасына сәйкес шығарылған Қазақстан Республикасы заңды тұлғаларының исламдық қаржыландыру құралдары	90%
6	Өзге активтер - барлығы, оның ішінде:	
6.1	тазартылған бағалы металдар мен металл депозиттер	100%
6.2	бағалы қағаздар эмитенттеріне бағалы қағаздар шығарылымы проспектісінде көзделген айналыс мерзімі аяқталуына байланысты туындайтын бағалы қағаздардың номиналды құнын төлеуге қойылатын талаптар (бағалы қағаздар шығарылымы проспектісінде талаптары бойынша мерзімі өтпеген)	100%

Қазақстан Республикасы
 Ұлттық Банкі Баскармасының
 2019 жылғы 31 қаңтардағы
 № 14 қаулысына
 2-қосымша

Исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) үйымдарының пруденциялық нормативтердің орындалуы туралы есептілігінің тізбесі, нысандары, табыс ету мерзімдері

Ескерту. 2-қосымша алып тасталды – ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 28.11.2019 № 214 (01.01.2020 бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

Қазақстан Республикасы
Ұлттық Банкі Басқармасының
2019 жылғы 31 қаңтардағы
№ 14 қаулысына
3-қосымша

Исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) үйымдарының пруденциялық нормативтердің орындалуы туралы есептілігін табыс ету қағидалары

Ескерту. 3-қосымша алып тасталды – ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 28.11.2019 № 214 (01.01.2020 бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

Қазақстан Республикасы
Ұлттық Банкі Басқармасының
2019 жылғы 31 қаңтардағы
№ 14 қаулысына
4-қосымша

Исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) үйымдары, исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) үйымдарының еншілес үйымдары сатып алатын занды тұлғалардың акцияларына (жарғылық капиталдағы қатысу үлестеріне) қойылатын талаптар

1. Осы Исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) үйымдары, исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) үйымдарының еншілес үйымдары сатып алатын занды тұлғалардың акцияларына (жарғылық капиталдағы қатысу үлестеріне) қойылатын талаптар (бұдан әрі – Талаптар) "Сақтандыру қызметі туралы" 2000 жылғы 18 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Занына (бұдан әрі – Зан) сәйкес әзірленген.

2. Исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) үйымдары, исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) үйымдарының еншілес үйымдары сатып алатын занды тұлғалардың акциялары (жарғылық капиталдағы қатысу үлестері) мынадай талаптарға сәйкес келген кезде занды тұлғалардың акцияларын (жарғылық капиталдағы қатысу үлестерін) сатып алады:

1) әділ құнын бағалау үшін қажет белсенді нарықтың баға белгілеуі бар Қазақстан Республикасының бейрезиденттері – занды тұлғалардың акциялары және осы акциялар базалық активтері болып табылатын депозитарлық қолхаттары;

2) қор биржасының ресми тізіміне енгізілген, Қазақстан Республикасының аумағында қызметті жүзеге асыратын Қазақстан Республикасының резидент занды тұлғаларының акциялары және осы акциялар базалық активі болып табылатын депозитарлық қолхаттар;

3) Қазақстан Республикасының резидент заңды тұлғаларының шетел валютасымен номинирленген, "Астана" Халықаралық қаржы орталығының аумағында жұмыс істейтін қор биржасына жария сауда-саттықта жіберілген акциялары және осы акциялар базалық активтері болып табылатын депозитарлық қолхаттары;

4) қор биржасының ресми тізіміне енгізілген, Қазақстан Республикасының аумағында қызметті жүзеге асыратын заңды тұлғалардың акциялары және осы акциялар базалық активі болып табылатын депозитарлық қолхаттар;

5) "Сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қоры" акционерлік қоғамының акциялары.

Ескеरту. 2-тармақ жаңа редакцияда - КР Ұлттық Банкі Басқармасының 10.09.2019 № 151 (01.01.2020 бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

Қазақстан Республикасы
Ұлттық Банкі Басқармасының
2019 жылғы 31 қаңтардағы
№ 14 қаулысына
5-қосымша

Исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары сатып алғатын қаржы құралдарының (акциялар мен жарғылық капиталына қатысу үлестерін қоспағанда) тізбесі

1. "Сақтандыру қызметі туралы" 2000 жылғы 18 желтоқсандағы Қазақстан Республикасы Заңының 48-бабы 4-тармағының 2) тармақшасына сәйкес исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарына мынадай қаржы құралдарын (акцияларды және жарғылық капиталға қатысу үлестерін қоспағанда) сатып алуға рұқсат етіледі:

1) мынадай талаптардың біріне сәйкес келгенде Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктарнегі салымдар:

банктер акциялары қор биржасының ресми тізіміндегі "Негізгі" алаңы "акциялар" секторының "премиум" санатына енгізілген немесе қор биржасы индексінің өкілдік тізімінде тұрған эмитенттер болып табылады;

Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша "B--"-дан төмен емес ұзақ мерзімді кредиттік рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі немесе Standard & Poor's ұлттық шкаласы бойынша "kzBB"-дан төмен емес рейтингтік бағасы немесе Moody's Investors Service, Fitch агенттіктерінің, сондай-ақ олардың еншілес рейтингтік ұйымдарының (бұдаан әрі – басқа рейтингтік агенттіктер) ұлттық шкала бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар банктер;

банктер Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкала бойынша "A--"-дан төмен емес ұзақ мерзімді кредиттік рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасының резидент еншілес банктері, Қазақстан Республикасының бейрезидент бас банкі болып табылады;

2) халықаралық қаржы ұйымдарына орналастырылған, Standard & Poor's агенттігінің "AA"-дан төмен емес ұзак мерзімді кредиттік рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар салымдар, Евразиялық Даму Банкіне орналастырылған Қазақстан Республикасының ұлттық валютасындағы салымдар;

3) Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкала бойынша "BBB"-дан төмен емес ұзак мерзімді рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар бейрезидент банктерге орналастырылған салымдар;

4) басқа мемлекеттердің заңнамасына сәйкес эмиссияланғандарды қоса алғанда, Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігі және Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі шығарған Қазақстан Республикасының мемлекеттік бағалы қағаздары;

5) қор биржасының ресми тізіміне енгізілген, Қазақстан Республикасының аумағында қызметті жүзеге асыратын Қазақстан Республикасының жергілікті атқарушы органдары шығарған борыштық бағалы қағаздар;

6) кәсіпкерлік қызметпен байланысты емес жеке тұлғалардың ипотекалық қарыздарын сатып алуды жүзеге асыратын, акцияларының бір жұз пайзы Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне тиесілі заңды тұлға шығарған борыштық бағалы қағаздар;

7) Қазақстан Республикасының және басқа мемлекеттердің заңнамасына сәйкес "Қазақстан Даму Банкі", "Самұрық-Қазына" Ұлттық әл-ауқат қоры, "Бәйтерек" ұлттық басқарушы холдинг", "Проблемалық кредиттер қоры" акционерлік қоғамдар шығарған борыштық бағалы қағаздар;

8) Қазақстан Республикасы Үкіметінің мемлекеттік кепілдігі бар борыштық бағалы қағаздар;

9) қор биржасының ресми тізіміне енгізілген, Қазақстан Республикасының аумағында қызметті жүзеге асыратын Қазақстан Республикасы заңды тұлғаларының мемлекеттік емес борыштық исламдық бағалы қағаздары;

10) Қазақстан Республикасы заңды тұлғаларының шетел валютасымен номинирленген және "Астана" Халықаралық қаржы орталығының аумағында жұмыс істейтін қор биржасына жария сауда-саттыққа жіберілген мемлекеттік емес борыштық исламдық бағалы қағаздары;

11) мынадай халықаралық қаржы ұйымдары шығарған борыштық исламдық бағалы қағаздар:

Азия даму банкі (the Asian Development Bank);

Америкааралық даму банкі (the Inter-American Development Bank);

Африка даму банкі (the African Development Bank);

Еуразия даму банкі (Eurasian Development Bank);

Еуропалық қайта құру және даму банкі (the European Bank for Reconstruction and Development);

Еуропалық инвестициялық банк (the European Investment Bank);
Еуропалық кеңестің даму банкі (the Council of Europe Development Bank);
Жеке секторды дамыту жөніндегі исламдық корпорация (the Islamic Corporation for the Development of the Private Sector);
Исламдық даму банкі (the Islamic Development Bank);
Инвестицияларға кепілдік берудің көп жақты агенттігі (the Multilateral Investment Guarantee Agency);
Скандинавия инвестиция банкі (the Nordic Investment Bank);
Халықаралық валюта қоры (the International Monetary Fund);
Халықаралық даму қауымдастыры (the International Development Association);
Халықаралық есеп айырысулар банкі (the Bank for International Settlements);
Инвестициялық дауларды реттеу жөніндегі халықаралық орталық (the International Centre for Settlement of Investment Disputes);
Халықаралық қайта құру және даму банкі (the International Bank for Reconstruction and Development);
Халықаралық қаржы корпорациясы (the International Finance Corporation);
12) мемлекеттік мәртебесі бар, шетелдік мемлекеттердің орталық үкіметтері шығарған, Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкала бойынша "B"-дан төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар борыштық исламдық бағалы қағаздар;

13) шетелдік эмитенттер шығарған, Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкала бойынша "B"-дан төмен емес рейтингтік бағасы бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар мемлекеттік емес исламдық борыштық бағалы қағаздар;

14) тазартылған бағалы металдар және металл депозиттер;

15) қор биржасының реңми тізіміне енгізілген инвестициялық қорлардың бағалы қағаздары;

16) активтерінің құрылымы негізгі қор индекстерінің бірінің құрылымын қайталайтын немесе олар бойынша баға белгілеу негізгі қор индекстеріне байланысты Exchange Traded Funds (ETF) пайлары;

17) Morningstar рейтинг агенттігінің "3 жұлдыздан" төмен емес рейтингтік бағасы бар Exchange Traded Funds (ETF), Exchange Traded Commodities (ETC), Exchange Traded Notes (ETN) пайлары;

18) Қазақстан Республикасы заңды тұлғаларының Қазақстан Республикасының және басқа мемлекеттердің заңнамасына сәйкес шығарылған, Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкала бойынша "B"-дан төмен емес рейтингтік бағасы (эмитентте бар) немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі

рейтингі бар немесе Standard & Poor's ұлттық шкаласы бойынша "kzBB"-дан төмен емес рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шкала бойынша осыған үқсас деңгейдегі рейтингі бар исламдық қаржыландыру құралдары;

19) Қазақстан Республикасы заңды тұлғаларының Қазақстан Республикасының және басқа мемлекеттердің заңнамасына сәйкес шығарылған, бас ұйымдары Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкала бойынша "BBB"-дан төмен емес рейтингтік бағасы бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған үқсас деңгейдегі рейтингі бар исламдық қаржыландыру құралдары.

Ескерту. 1-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 10.09.2019 № 151 (01.01.2020 бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

2. Исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары тәуекелдерді ҳеджирлеу мақсатында осы қаулымен белгіленеген осы Тізбеке және заңды тұлғалардың исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары, исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының еншілес ұйымдары сатып алатын акцияларына (жарғылық капиталдағы қатысу үлестеріне) қойылатын талаптарға сәйкес исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарына сатып алуға рұқсат етілген қаржы құралдары базалық активі болып табылатын туынды қаржы құралдарын да сатып алады.

3. Исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары бағалы қағаздар нарығына кәсіби қатысушыларды тіркеген елдің уәкілетті органы берген брокерлік және (немесе) дилерлік қызметті немесе инвестициялық портфельді басқару қызметін жүзеге асыруға лицензиялары бар бағалы қағаздар нарығына кәсіби қатысушылардың қызметтерін пайдалана отырып, осы Тізбеде және заңды тұлғалардың исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары, исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының еншілес ұйымдары сатып алатын акцияларына (жарғылық капиталдағы қатысу үлестеріне) қойылатын талаптарда көрсетілген заңды тұлғалардың қаржы құралдарын (Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктеріндегі салымдарды қоспағанда) сатып алады.